

Bruksela, dnia 8 stycznia 2009 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Notatka nr 53/2008

Inicjatywy i raporty Komisji Europejskiej grudzień 2008 (wybrane)

1. TRANSPORT - Komisja proponuje rozszerzenie praw pasażerów w transporcie autobusowym i autokarowym oraz w transporcie morskim

Komisja Europejska przyjęła dwa wnioski legislacyjne określające zestaw praw pasażerów korzystających z połączeń autobusowych i autokarowych oraz morskich na trasach krajowych i międzynarodowych. Nowe przepisy dotyczą minimalnych zasad informowania pasażerów przed rozpoczęciem podróży i w trakcie jej trwania, pomocy i rekompensat w przypadku zakłócenia podróży, zasad postępowania w przypadku opóźnień, a także szczególnej pomocy dla osób o ograniczonej sprawności ruchowej. We wnioskach przewidziano utworzenie krajowych organów odpowiedzialnych za rozstrzyganie sporów, podobnie jak ma to miejsce w sektorach transportu lotniczego i kolejowego.

„Unia Europejska nie może pozwolić na to, by pasażerom przysługiwały różne prawa w zależności od tego, jaki środek transportu wybierają. Dzięki dwóm nowym rozporządzeniom ta kwestia zostanie uregulowana dla wszystkich rodzajów transportu. Pasażerowie będą mogli wybierać najbardziej odpowiadający im środek transportu wiedząc, że niezależnie od tego wyboru przysługiwać im będą takie same prawa”, powiedział **Antonio Tajani**, wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej odpowiedzialny za transport.

- **Prawa osób o ograniczonej sprawności ruchowej**

Osoby niepełnosprawne i o ograniczonej sprawności ruchowej często nie mają możliwości podróżowania autobusami bądź autokarami ani statkami ponieważ w tych środkach transportu nie zapewnia się im udogodnień umożliwiających dostęp do nich, ani odpowiedniej pomocy dostosowanej do potrzeb. We wnioskach Komisji podnosi się tę kwestię, wprowadzając zakaz wszelkiej dyskryminacji z powodu niepełnosprawności czy ograniczonej sprawności ruchowej, mający zastosowanie do rezerwacji biletów oraz możliwości wsiadania do autobusu czy autokaru bądź na statek. Pasażerowie będą korzystać z nieodpłatnej pomocy, pod warunkiem wcześniejszego zgłoszenia takiej potrzeby oraz przybycia do terminalu lub portu o wyznaczonej godzinie przed planowanym odjazdem. Personel przedsiębiorstw przewozowych oraz terminali autobusowych i portów powinien posiadać odpowiednią wiedzę na temat pomocy osobom niepełnosprawnym.

- **Rekompensaty i pomoc dla pasażerów w przypadku zakłócenia podróży**

Wnioski przewidują, że w przypadku przerwania podróży lub jej odwołania przewoźnik musi zapewnić pasażerom odpowiednie informacje i właściwą pomoc oraz rozsądne połączenie zastępcze. Przewoźnicy, którzy nie wypełnią tego wymogu, będą musieli wypłacać rekompensaty obliczane na podstawie ceny biletu.

- **Odpowiedzialność z tytułu obrażeń ciała lub śmierci pasażerów**

Wnioski określają również zasady odpowiedzialności przewoźników za pasażerów i ich bagaż. Pasażerom będą przysługiwały ujednolicone rekompensaty, oprócz tego odniosą oni korzyści w wyniku zharmonizowania reguł dotyczących odpowiedzialności przewoźników. Ponadto w pewnych warunkach przewoźnicy nie będą mogli kwestionować odszkodowań do określonej wysokości. Pasażerom, którzy ucierpieli wskutek wypadku, przysługiwać będą wypłaty z góry w związku z trudnościami finansowymi, na jakie mogą być narażeni oni sami lub ich rodziny w wyniku śmierci lub obrażeń.

- **Rozstrzygnięcie skarg i dochodzenie zadośćuczynienia**

Wbrew oczekiwaniom otwarcie rynku nie spowodowało podniesienia standardów jakości i usług, w tym poprawy egzekwowania praw pasażerów, wprowadzenia przyjaznych dla użytkownika sposobów rozstrzygnięcia sporów czy też środków dochodzenia zadośćuczynienia przez pasażerów wobec wszystkich przedsiębiorstw. Brak wspólnych procedur powoduje izolację pasażerów w obliczu zróżnicowania procedur i terminów. Państwa Unii będą musiały powołać organy odpowiedzialne za egzekwowanie przepisów oraz za wdrożenie nowych regulacji na swoim terenie. W przypadku, gdy pasażer podróżujący autobusem lub autokarem bądź statkiem uzna, że jakieś jego prawa zostały naruszone, będzie mógł zwrócić się w tej sprawie do przewoźnika. Jeżeli odpowiedź przewoźnika będzie niezadowolająca, pasażer będzie mógł wnieść skargę do wyznaczonego przez dane państwo krajowego organu odpowiedzialnego za egzekwowanie przepisów.

2. BEZPIECZENSTWO ZABAWEK - Komisarz Kunewa podpisuje „pakt bezpieczeństwa” ze sprzedawcami i importerami zabawek

Europejska komisarz ds. ochrony konsumentów Meglena Kunewa podpisała 18 grudnia 2008 r. porozumienie ze sprzedawcami detalicznymi i importerami zabawek. Porozumienie mieści się w kontekście szeroko zakrojonych działań Komisji na rzecz poprawy bezpieczeństwa poprzez zaangażowanie wszystkich stron tworzących branżę zabawkarską. Sygnatariusze porozumienia reprezentujący branżę zabawkarską podejmą się szeregu działań zmierzających do dalszej poprawy bezpieczeństwa zabawek, między innymi przez zapewnianie edukacji i szkoleń w dziedzinie norm bezpieczeństwa, ze szczególnym naciskiem na zabawki z niższej półki, w których wykrywa się przeważającą większość niezgodnych z przepisami zabawek, a także zobowiążą się do dalszej intensyfikacji prac nad spełnieniem wszystkich stosownych przepisów prawa unijnego i krajowego na poziomie sprzedaży detalicznej i przywozu. Powstaną przejrzyste wskazówki w dziedzinie bezpieczeństwa, użyteczne dla całej branży, służące wprowadzeniu odpowiednich systemów i procedur, dzięki którym oferowane produkty będą spełniały normy wymagane prawem. Sygnatariusze zobowiązują się ponadto do kontynuacji współpracy z Komisją Europejską w imieniu forum całego sektora, współtworzonego przez wiele zainteresowanych stron, w celu dalszego formułowania zaleceń wyrażonych w ramach misji informacyjnej Komisji służącej ocenie branżowych środków bezpieczeństwa w łańcuchu dostaw zabawek. Z początkiem bieżącego roku Komisja podpisała podobne porozumienie z europejskim przemysłem zabawkarskim.

Komisarz Kunewa powiedziała: „W czasie, gdy wielkimi krokami nadchodzą Święta, uświadamiamy sobie znowu, jak wiele rodzin w całej Unii Europejskiej liczy na przemysł zabawkarski, który ma im dostarczyć bezpieczne, pewne produkty. Dzieci to konsumenci, o których bezpieczeństwo dbamy najbardziej – jeśli chodzi o zapewnienie im bezpiecznej zabawy, nie ma mowy o kompromisach. Zawarte z importerami i sprzedawcami zabawek porozumienie jest bardzo dobrym znakiem, świadczącym, że branża zabawkarska jest zdeterminowana, by dbać o bezpieczeństwo zabawek. Powinno ono się przyczynić do dalszego umocnienia systemu stworzonego w celu zapewnienia bezpieczeństwa wszystkich zabawek, które sprzedaje się na rynku UE.”

To właśnie branża odgrywa najważniejszą rolę, gdy idzie o zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa produktów w UE. Zgodnie z prawem UE to producenci, hurtownicy, detaliści i importerzy ponoszą podstawową odpowiedzialność za bezpieczeństwo produktów wprowadzanych na rynek. Przeprowadzone przez Komisję pod koniec roku 2007 badanie podsumowujące – po całej serii głośnych przypadków wycofania z rynku – w dziedzinie bezpieczeństwa produktów wykazało, że podczas gdy szanowane przedsiębiorstwa podejmują poważne wysiłki na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa oferowanych przez nie produktów, na rynek UE wciąż przenikają niebezpieczne towary (w tym również zabawki). Stan ten jest w głównej mierze wynikiem luk, jakie występują w segmencie tańszych produktów, gdzie procedury bezpieczeństwa nie są przestrzegane ani egzekwowane z należytą surowością. Co więcej, mniejsze przedsiębiorstwa (zarówno reprezentujące Europę jak i jej partnerów handlowych) napotykają większe trudności w odniesieniu do kwestii bezpieczeństwa, między innymi w związku z brakiem pogłębionej wiedzy o obowiązujących zasadach, niższą liczbą wyspecjalizowanego personelu, słabszymi systemami zarządzania jakością oraz mniej ścisłą kontrolą dostawców. Z tych względów tak ważne jest zaangażowanie detalistów i importerów z UE w rozbudowanie programu bezpieczeństwa zabawek oraz prowadzenie koniecznych działań na rzecz bezpieczeństwa na najniższym możliwym szczeblu.

Działania, do których zobowiązuje porozumienie – włącznie z zapewnieniem potrzebnych szkoleń oraz wypracowaniem przejrzystych wytycznych na temat bezpieczeństwa – mają się przyczynić do podniesienia standardów bezpieczeństwa w procesie produkcji i w całym łańcuchu dostaw zabawek oraz niedopuszczania, by niebezpieczne zabawki były oferowane konsumentom europejskim. Komisja będzie w dalszym ciągu ściśle współpracowała z zainteresowanymi stronami, śledząc działania wszystkich podmiotów gospodarczych w celu zadbania o utrzymanie w Unii Europejskiej najwyższych norm bezpieczeństwa. Sygnatariusze porozumienia deklarują gotowość dalszej współpracy z Komisją w kontekście wielostronnym oraz kontynuacji bardziej szczegółowych zaleceń, opracowanych na podstawie misji informacyjnej Komisji służącej ocenie branżowych środków bezpieczeństwa w łańcuchu dostaw zabawek.

3. POMOC PANSTWA: Komisja zatwierdza pomoc w wysokości 47 mln EUR na rzecz działającej w Polsce spółki grupy BVG

Komisja Europejska zatwierdziła przeznaczenie ponad 47 mln EUR ze środków publicznych na rzecz projektu inwestycyjnego realizowanego przez spółkę BDN Sp. Z o.o. Sp.k., należącą do spółki BVG Medien Beteiligungs GmbH („BVG”) i związaną z grupą kapitałową Heinrich Bauer Verlag. Celem inwestycji jest sfinansowanie budowy nowej drukarni wkłęsłodrukowej w Nowogrodźcu w południowo-zachodniej Polsce. Szczegółowe postępowanie Komisji wszczęte w marcu 2008 roku wykazało, że projekt ten jest zgodny z przepisami unijnymi dotyczącymi pomocy regionalnej, a zwłaszcza z wielosektorowymi zasadami ramowymi

opublikowanymi w 2002 roku. Stwierdzono w szczególności, że zdolności produkcyjne wynikające z realizacji tego projektu nie przekroczą 5 % wielkości odpowiednich rynków.

Komisarz ds. konkurencji **Neelie Kroes** oświadczyła: „Z przyjemnością zatwierdzam pomoc dla tego ważnego projektu inwestycyjnego, który przyczyni się do rozwoju regionalnego oraz do stworzenia nowych miejsc pracy w znajdującym się w trudnej sytuacji regionie Polski. Komisja jest przekonana, że zdolności produkcyjne spółki BVG oraz jej udział w rynku nie przekraczają dozwolonych pułapów”.

Spółka BVG zakłada w województwie dolnośląskim nową drukarnię przeznaczoną do drukowania czasopism, katalogów handlowych i ulotek reklamowych techniką wkłęsłodruku. Dolny Śląsk to obszar o wyjątkowo niskim poziomie życia i wysokim bezrobociu, który kwalifikuje się do otrzymywania pomocy regionalnej na mocy art. 87 ust. 3 lit. a) Traktatu WE. Nakłady inwestycyjne spółki BVG w tym regionie wyniosą około 160 mln EUR. Polska planuje wesprzeć ten projekt poprzez udzielenie zwolnień od podatku dochodowego od osób prawnych na kwotę sięgającą 47 mln EUR, w ramach programu rozwoju regionalnego zatwierdzonego przez Komisję. Jednak ze względu na duże rozmiary inwestycji, należało zgłosić ją Komisji indywidualnie w celu uzyskania pewności, że udzielona pomoc jest zgodna z przepisami UE dotyczącymi pomocy regionalnej na rzecz dużych projektów inwestycyjnych, zwłaszcza jeśli chodzi o udział beneficjenta w rynku oraz wynikający z realizacji projektu wzrost zdolności produkcyjnych.

Regiony takie jak Dolny Śląsk, w których występują niekorzystne czynniki strukturalne, są zasadniczo uprawnione do uzyskiwania pomocy inwestycyjnej w celu zrekompensowania ich opóźnień w rozwoju w stosunku do innych regionów. Wysokie kwoty pomocy zwiększają jednak ryzyko zakłócenia konkurencji, natomiast duże projekty inwestycyjne często wymagają mniejszej pomocy, gdyż negatywne skutki słabszego rozwoju regionu są w ich przypadku mniej odczuwalne. W związku z tym przepisy UE w sprawie pomocy na rzecz dużych projektów inwestycyjnych przewidują zmniejszenie intensywności pomocy w przypadku dużych inwestycji w odniesieniu do ogólnego pułapu pomocy regionalnej oraz ograniczenie pomocy, jaką można udzielić na rzecz przedsiębiorstw, których udział w rynku przekracza 25 % lub projektów zwiększających o ponad 5 % zdolności produkcyjne w słabo rozwijających się sektorach gospodarki.

Dowody przedstawione przez Polskę podczas szczegółowego postępowania rozwiały wszelkie wątpliwości Komisji odnośnie do tego, czy Europejski Obszar Ekonomiczny (EOG) może zostać uznany za odpowiedni rynek geograficzny do przeprowadzenia oceny tych progów. Ponadto najnowsze dane dotyczące ilości drukowanych we wspomnianej drukarni czasopism, katalogów handlowych/ulotek reklamowych, na które przeznaczona jest pomoc, wskazują, że powstałe zdolności produkcyjne nie przekroczą 5 % na danych rynkach. Ponieważ udział beneficjenta w rynku na poziomie grupy kapitałowej utrzymuje się wyraźnie poniżej 25 % w EOG, Komisja mogła uznać środek pomocy za zgodny z unijnymi zasadami pomocy państwa.

4. POMOC PAŃSTWA: Komisja wszczyna szczegółowe postępowanie wyjaśniające w sprawie proponowanej pomocy w kwocie 52,7 mln EUR na rzecz przedsiębiorstwa Dell Products Poland

Zgodnie z zasadami pomocy państwa określonymi w Traktacie WE Komisja Europejska wszczęła szczegółowe postępowanie wyjaśniające w sprawie pomocy w wysokości 52,7 mln EUR przeznaczonej dla projektu przedsiębiorstwa Dell Products Poland, przewidującego

stworzenie nowego zakładu wytwórczego w Łodzi. Komisja ma wątpliwości, co do zgodności projektu z zasadami pomocy regionalnej dla dużych projektów inwestycyjnych. W szczególności Komisja pragnie dokładniej zweryfikować pojęcie rynku produktów, które mają być wytwarzane w nowym zakładzie, a także ustalić, na ile wymieniona inwestycja wpłynie na zwiększenie zdolności produkcyjnych przedsiębiorstwa oraz na ile spada zapotrzebowanie na produkty wytwarzane przez wymienione przedsiębiorstwo. Wszczęcie szczegółowego postępowania wyjaśniającego daje zainteresowanym stronom możliwość zgłaszania uwag na temat proponowanego środka, nie przesądza to jednak o wyniku postępowania.

Komisarz ds. Konkurencji, **Neelie Kroes**, oświadczyła: „Musimy przeanalizować wszystkie skutki tej pomocy, aby upewnić się, czy przyczyni się ona do rozwoju regionalnego. Chcemy ponadto dopilnować, aby przyznanie pomocy nie wzmocniło pozycji przedsiębiorstwa Dell, ani też nie stworzyło nowego, znaczącego potencjału na rynku EOG, który odnotowuje tendencję zniżkową.

Dell Products Poland Sp. z o.o. to spółka, której jedynym właścicielem jest Dell Inc, przedsiębiorstwo z siedzibą w Stanach Zjednoczonych. Spółka ta zamierza otworzyć nowy zakład produkcji komputerów stacjonarnych, laptopów oraz serwerów. Oczekuje się, że dzięki temu w regionie łódzkim, który zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. a) Traktatu WE kwalifikuje się do pomocy regionalnej jako obszar o wyjątkowo niskim poziomie życia oraz wysokim bezrobociu, może powstać nawet 3 000 miejsc pracy. Koszty, jakie należy uwzględnić podczas szacowania kwoty pomocy, wynoszą 189,58 mln EUR, zaś proponowana kwota pomocy opiewa na 52,73 mln EUR.

Zasadniczo regiony takie jak region łódzki, w którym występują niekorzystne warunki o charakterze strukturalnym, są uprawnione do przyznawania pomocy inwestycyjnej w celu wyrównania opóźnień w rozwoju w stosunku do innych regionów. Wysokie kwoty pomocy zwiększają jednak ryzyko zakłócenia konkurencji, zaś w przypadku dużych projektów inwestycyjnych negatywne skutki słabszego rozwoju regionu są często mniej odczuwalne, w związku z czym projekty te wymagają mniejszej pomocy. W związku z tym przepisy UE w sprawie pomocy regionalnej na rzecz dużych projektów inwestycyjnych przewidują zmniejszenie intensywności pomocy w przypadku dużych inwestycji w odniesieniu do ogólnego pułapu pomocy regionalnej oraz ograniczenie pomocy, jakiej można udzielić na rzecz przedsiębiorstw, których udział w rynku przekracza 25 % lub na rzecz projektów zwiększających o ponad 5 % zdolności produkcyjne w słabo rozwijających się sektorach gospodarki.

W tym szczególnym przypadku Komisja sprawdziła, czy udział przedsiębiorstwa Dell w rynku oraz jego zdolności produkcyjne powstałe w wyniku inwestycji w dalszym ciągu znajdują się poniżej progów określonych dla dużych projektów inwestycyjnych w wytycznych dotyczących pomocy regionalnej. W tym kontekście pojawiły się wątpliwości dotyczące wyodrębnienia rynku wymienionych produktów, zwiększenia zdolności produkcyjnych w wyniku uruchomienia projektu a także tendencji spadkowych obserwowanych w przypadku niektórych produktów.

Podczas szczegółowego postępowania wyjaśniającego Komisja sprawdzi, czy przestrzegane są progi określone w wytycznych dotyczących pomocy regionalnej oraz czy korzyści powstałe w związku z zastosowaniem środka pomocy przewyższają zakłócenia konkurencji, wynikające z zastosowania środka. W tym celu Komisja zaprosiła państwa członkowskie i

osoby trzecie do przedstawienia uwag, szczególnie na temat efektu zachęty, a także innych – pozytywnych i negatywnych efektów pomocy.

5. POMOC PAŃSTWA - Bardziej elastyczne zasady pomocy dla banków pod naciskiem Francji i Niemiec

Po naciskach Francji i Niemiec Komisja Europejska uelastyczyła 8 grudnia 2008 r. zasady pomocy dla sektora bankowego dotkniętego kryzysem finansowym. Pomoc będzie możliwa dla banków w dobrej kondycji, by zwiększyć ich możliwości udzielania kredytów. Jednocześnie unijna komisarz ds. konkurencji **Neelie Kroes** pozytywnie zakończyła spór, który nadwerżył w ostatnich dniach stosunki między KE a Paryżem: zatwierdziła francuski plan wsparcia sektora finansowego o wartości 21 mld euro. Ma on umożliwić bankom udzielanie kredytów na szerszą skalę, by - w dobie recesji - wesprzeć inwestycje i konsumpcję. Komisarz Kroes dała do zrozumienia, że wkrótce zgodzi się także na drugą sporną pomoc - dla niemieckiego Commerzbanku. Dotąd KE zwlekała z zatwierdzeniem obu planów, argumentując, że hojna pomoc w jednym kraju może zaszkodzić konkurencji na całym unijnym rynku.

Tak, jak chciały Niemcy i Francja, nowe wytyczne uwzględniają potrzeby realnej gospodarki i mają zapobiec przerodzeniu się kryzysu finansowanego w kryzys gospodarczy na dużą skalę. „Musimy przyjrzeć się sytuacji realnej gospodarki” - powiedziała Kroes na konferencji prasowej. Przyznała, że banki stabilne finansowo mogą potrzebować kapitału państwowego, by zapewnić odpowiedni poziom kredytów. Wytyczne biorą pod uwagę fakt, że ograniczenia w finansowaniu przedsiębiorstw przez banki dotknięte kryzysem finansowym zaczynają mieć negatywny wpływ na realną gospodarkę. Trudnodostępny kredyt hamuje bowiem inwestycje. Dotychczasowe wytyczne przyjęte 13 października miały na celu przede wszystkim samo ratowanie banków. Teraz banki korzystające z pomocy miałyby zobowiązać się do udzielania kredytów. Przy czym z punktu widzenia KE nie chodzi o niskooprocentowane kredyty, które tylko umocnią pozycję banku na rynku, ale o zwiększenie puli pieniędzy, która trafia do gospodarki.

KE będzie inaczej traktować „zdrowe” banki, które potrzebują wsparcia, by zapewnić przedsiębiorcom i obywatelom dostęp do kredytu, zaś inaczej banki, które znalazły się na skraju niewypłacalności np. na skutek inwestycji w ryzykowne papiery wartościowe. W tym drugim przypadku ryzyko naruszenia zasad konkurencji jest większe, więc warunki pomocy będą surowsze i konieczne będzie przygotowanie planu restrukturyzacji banku. Koszt wsparcia będzie odpowiednio niższy dla banków, które po prostu mają przejściowe trudności z udzielaniem kredytów. ***Rozróżnienie jest na rękę takim krajom jak Francja, Niemcy czy Szwecja, które kredytami chcą u siebie pobudzić inwestycje i popyt.***

Dla KE odpowiednio wysokie koszty wsparcia to kluczowa sprawa. Z jednej strony mają zapewnić, że pomoc państwa będzie ostatnią deską ratunku dla banków w tarapatkach i że będzie szybko zwrócona. Z drugiej strony - że wsparcie w sztuczny sposób nie wzmocni pozycji banku kosztem jego konkurentów, którzy nie dostali pomocy. Wysokie koszty zapobiegną - jak to określa komisarz Kroes – „wyścigowi na subsydia między krajami członkowskimi”. Komisarz Kroes powiedziała, że do tej pory wydała ponad 20 decyzji o pomocy dla sektora finansowego, której wartość zbliża się do 100 mld euro. Odrzuciła krytykę, że pilnująca konkurencji na wspólnym unijnym rynku Komisja Europejska to „armia biurokratów, których celem jest tylko zatruć życie krajom członkowskim”. „Jesteśmy po to, by patrzeć ze wspólnotowej perspektywy na sprawy, które kraje członkowskie widzą tylko z

własnego punktu widzenia. Unijne zasady są pomocą, a nie przeszkodą w rozwiązaniu problemu, ale to nie znaczy, że zaakceptują każdy plan pospiesznie napisany na serwetce i przesłany do Brukseli” - powiedziała komisarz.

6. CENY ŻYWNOSCI - Komisja przedstawia sposoby obniżenia cen żywności w Europie i zwiększenia ich konkurencyjności

Komisja Europejska zatwierdziła komunikat zmierzający do usprawnienia funkcjonowania łańcucha dostaw żywności w celu zaoferowania konsumentom niższych cen. Ceny żywności znacznie spadły w porównaniu z ich rekordowym poziomem osiągniętym wcześniej w roku 2008, niemniej przyczyny gwałtownego wzrostu cen towarów rolnych w perspektywie średniookresowej, w tym ograniczenia regulacyjne, niewystarczająca konkurencja i spekulacja, wciąż istnieją i stanowią wyzwanie, z którym trzeba się zmierzyć.

„W okresie pomiędzy sierpniem 2007 r. a lipcem 2008 r. inflacja cen żywności stanowiła prawie jedną trzecią całkowitej inflacji, dotykając przede wszystkim gospodarstwa domowe o niskich dochodach. W obserwowanej obecnie sytuacji spowolnienia gospodarczego jest ogromnie ważne, abyśmy przesłali wyraźny sygnał o głębokim zaangażowaniu w zniesienie ograniczeń i innych przeszkód uniemożliwiających rynkowi optymalne funkcjonowanie. Powinno to doprowadzić nie tylko do osiągnięcia bardziej konkurencyjnych i uczciwych cen, ale również pozwoli ochronić siłę nabywczą obywateli znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji i wesprzeć tworzenie miejsc pracy” stwierdził **Joaquin Almunia**, komisarz ds. gospodarczych i walutowych.

„Polityka rolna ma do odegrania zasadniczą rolę w zapewnieniu umiarkowanego poziomu cen żywności na poziomie konsumenta. Zmiany zaproponowane w ostatniej ocenie funkcjonowania reformy WPR dały rolnikom większą swobodę reagowania na sygnały rynkowe. Mam nadzieję, że będziemy mogli teraz znieść niektóre ograniczenia w międzynarodowym obrocie żywnością w drodze zrównoważonego porozumienia w ramach dłuhańskiej rundy negocjacji w sprawie handlu światowego”, stwierdziła **Mariann Fischer Boel**, komisarz ds. rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich.

Komunikat przedstawia sposoby usprawnienia funkcjonowania łańcucha dostaw żywności w Europie, tak aby zapewniał on stale konkurencyjne ceny unijnym gospodarstwom domowym. Stanowi on odpowiedź na wniosek z czerwcowego posiedzenia Rady Europejskiej, którego celem było zbadanie przyczyn gwałtownego wzrostu cen żywności spowodowanego jeszcze silniejszym wzrostem cen towarów rolnych.

Komisja proponuje:

- wspieranie konkurencyjności łańcucha dostaw żywności w celu zwiększenia jego odporności na skoki cen na rynku światowym. Na początku 2009 r. Grupa Wysokiego Szczebla ds. Konkurencyjności Przemysłu Rolno-Spożywczego sformułuje odpowiednie zalecenia;
- zapewnienie zdecydowanego i jednolitego egzekwowania zasad konkurencyjności na poziomie unijnym i krajowym poprzez Europejską Sieć Konkurencji oraz zwalczanie szczególnie szkodliwych praktyk i ograniczeń;
- przeprowadzenie przeglądu przepisów krajowych lub unijnych o potencjalnie restrykcyjnym charakterze. Przepisy, które ograniczają dostęp do rynku, muszą zostać poddane analizie i w razie konieczności uchylone, przy jednoczesnym uwzględnieniu zawartych w nich celów społecznych i środowiskowych. Zostanie to dokonane w kontekście monitorowania rynku detalicznego i transpozycji dyrektywy o usługach. Na

poziomie krajowym należy przeprowadzić analizę przepisów, które ograniczają konkurencyjność cenową. Należy zbadać opóźnienia w płatnościach ze strony detalistów i nadmiernie wysokie opłaty narzucane producentom z tytułu ofert promocyjnych. Należy również poddać konsultacjom na poziomie krajowym przepisy dotyczące godzin otwarcia sklepów;

- zapewnienie konsumentom większych możliwości porównywania cen. Zostanie ustanowiony stały europejski system monitorowania cen;
- Komisja, wraz z organami regulacyjnymi rynku towarów rolnych, zajmie się sposobami zwalczania nadmiernej niestabilności rynkowej, która nie jest korzystna ani dla producentów, ani dla konsumentów.

Należy wzmocnić wysiłki zmierzające do przywrócenia równowagi pomiędzy popytą a popytem w skali światowej, wspierać rozwój badań naukowych w dziedzinie rolnictwa i otwarcie rynków międzynarodowych. Mimo że ceny produktów rolnych znacznie spadły, w perspektywie średnioterminowej czynniki strukturalne, takie jak wzrost popytu w skali światowej, spowodują prawdopodobnie utrzymanie się cen.

Wzrostowi cen notowanemu od 2006 r. towarzyszył gwałtowny napływ inwestycji w powiązane z nimi instrumenty pochodne. Obserwowany od niedawna gwałtowny odpływ inwestycji z rynku transakcji terminowych może być oznaką pęknięcia bańki spekulacyjnej. Niemniej problemy związane z niestabilnością rynku utrzymują się. Istotną rolę odegrały również nieprawidłowości w funkcjonowaniu łańcucha dostaw żywności związane ze stopniem konkurencji i uregulowań prawnych. Reakcje cen żywności na zachodzące zmiany były różne w zależności od państwa członkowskiego, co oznacza, że rynek unijny jest wciąż rozdrobniony. Skonsolidowanie rynku doprowadzi do zwiększenia efektywności i obniżki cen. Nie może to jednak pogorszyć warunków konkurencyjności na poziomie lokalnym, ze szkodą dla konsumentów i przedsiębiorców.

Wydaje się, że możliwe byłoby istotne usprawnienie funkcjonowania łańcucha dostaw żywności, które zagwarantowałyby, że integracja i konsolidacja sektorów będzie szła w parze ze wzrostem konkurencyjności i spadkiem cen, jak również z rozszerzeniem oferty produktów żywnościowych.

7. ŚRODOWISKO NATURALNE - Większa ochrona dzikiej flory i fauny w Europie

KE zaproponowała rozszerzenie sieci Natura 2000 obejmującej obszary chronione UE. Dodano 769 nowych obszarów o łącznej powierzchni wynoszącej 95 522 km². Większość obszarów znajduje się w nowych państwach członkowskich. Rumunia i Bułgaria po raz pierwszy dodały do sieci nowe obszary, w tym tereny wzdłuż Morza Czarnego zamieszkiwane przez wiele odmian rzadkich i zagrożonych zwierząt i roślin. Do sieci Natura 2000 należy obecnie ok. 25 000 obszarów zajmujących prawie 20 proc. powierzchni lądowej UE. Jest to tym samym największa połączona sieć obszarów chronionych na świecie. Sieć Natura 2000 jest głównym narzędziem UE w walce z utratą różnorodności biologicznej.

Komisarz ds. środowiska **Stavros Dimas** stwierdził: „Każdy nowy obszar dodany do sieci oznacza większą ochronę gatunków i siedlisk w Europie. Cieszę się, że do listy dodano tak wiele obszarów znajdujących się w nowych państwach członkowskich. Sieć Natura 2000 stanowi gwarancję, że przyszłe pokolenia będą mogły korzystać z bogatego dziedzictwa naturalnego Europy.”

- **Gdzie znajdują się nowe obszary?**

Większość z nich położona jest w Bułgarii, Rumunii i Polsce. Obejmują one tereny wokół Morza Czarnego (Bułgaria i Rumunia) oraz w stepowym regionie biogeograficznym (Rumunia). Region Morza Czarnego obejmuje deltę Dunaju – jeden z największych terenów podmokłych Europy oraz ogromne źródło różnorodności biologicznej. Na obszarze tym można znaleźć piwonie delikatną (*paeonia tenuifolia*), miłka wołżańskiego (*adonis vologensis*) oraz 12 gatunków ptaków zagrożonych w skali światowej, w tym pelikana kędzierzawego (*pelecanus crispus*) i berniklę rdzawoszyją (*branta ruficollis*), jedną z najrzadszych gęsi Europy. Delta Dunaju jest też ważnym obszarem występowania ryb (zarejestrowano tu ponad 70 gatunków), zaś w lasach żyją rzadkie gady, jak np. żmija łąkowa (*vipera ursinii*). **Bulgaria** dodała do sieci 252 obszary, w tym teren gór Pirin, na którym znaleźć można zróżnicowaną roślinność, np. gatunek maku (*papaver pirinica*) czy goryczkę żółtą (*gentiana lutea*). Na terenie tym żyje również wiele dzikich zwierząt, takich jak jarząbek (*bonasa bonasia*), sokół wędrowny (*falco peregrinus*) czy głuszc (tetrao urogallus). **Rumunia** dodała 316 obszarów, w tym góry Macin w stepowym regionie biogeograficznym, gdzie żyje tchórz marmurkowy (*vormela peregusna*) i chomik rumuński (*mesocricetus newtoni*). Występuje tam również wiele gatunków roślin, takich jak rzadki gatunek możylinka *moehringia jankae* i dzwonek rumuński (*campanula romanica*). **Polska** dodała 177 obszarów, w tym jezioro Gopło, gdzie znajduje się 19 różnych typów siedlisk i gdzie występują rośliny takie jak lipiennik Loesella (*Liparis Loeselii*) czy ptaki takie jak narażony dubelt (*gallinago media*) i bąk (*botaurus stellaris*). W **Zjednoczonym Królestwie** ujścia rzek Humber, Dee i Severn uzyskują specjalny status mający na celu ochronę wrażliwych gatunków i siedlisk. Ujścia te należą do najpiękniejszych w Europie, reprezentując mozaikę siedlisk przybrzeżnych. Komisja planuje kolejną aktualizację wykazów unijnych do końca 2009 r.

- **Czym jest Natura 2000?**

Natura 2000 to ogólnounijna sieć obszarów ochrony przyrody mająca zagwarantować przetrwanie najbardziej cenionych siedlisk i zagrożonych gatunków europejskich. Składa się ona z „terenów mających znaczenie dla Wspólnoty” wyznaczonych na mocy dyrektywy siedliskowej oraz „obszarów specjalnej ochrony” wyznaczonych na mocy dyrektywy ptasiej. Przewodnią ideą sieci jest zapewnienie zgodności działań człowieka z potrzebami środowiska naturalnego. Działania prowadzone na obszarach należących do sieci muszą mieć charakter proekologiczny i być w harmonii ze środowiskiem naturalnym. Oznacza to, że przy spełnieniu tego warunku na obszarach Natura 2000 zasadniczo w dalszym ciągu możliwe jest prowadzenie działalności przez człowieka, w tym działalności rolniczej, połowowej i leśnej. Państwa członkowskie wybierają obszary do sieci Natura 2000 we współpracy z Komisją. Wybrane obszary zostają oficjalnie uznane przez Komisję jako „tereny mające znaczenie dla Wspólnoty” i dodane do przyjętych wykazów. Procedura ta potwierdza formalny status obszarów oraz jest podstawą zobowiązania do ich ochrony.

- **Dlaczego sieć Natura 2000 jest tak ważna?**

Różnorodność biologiczna – ograniczony zasób, jakim jest różnorodność form życia na ziemi – jest w niebezpieczeństwie. W wyniku nie zrównoważonej działalności człowieka gatunki giną na niespotykaną dotychczas skalę, co przynosi nieodwracalne skutki. Unia Europejska zobowiązała się powstrzymać do 2010 r. proces utraty różnorodności biologicznej w Europie. Sieć Natura 2000 stanowi kluczowy element polityki w zakresie przyrody i różnorodności biologicznej.

8. ENERGETYKA - Komisja proponuje środki na rzecz zwiększenia efektywności energetycznej i udziału energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwach domowych o niskich dochodach

Komisja Europejska przyjęła w dniu 3 grudnia wniosek, który po raz pierwszy pozwoli wszystkim państwom członkowskim i regionom Unii Europejskiej inwestować rozwiązania z zakresu efektywności energetycznej i energii ze źródeł odnawialnych w mieszkalnictwie przy wsparciu ze środków europejskiej polityki spójności. Nowy środek, przewidziany w przedstawionym Europejskim planie naprawy gospodarczej, skierowany jest do gospodarstw domowych o niskich dochodach. W praktyce oznacza to, że UE będzie mogła współfinansować krajowe, regionalne i lokalne programy w zakresie montażu w budynkach mieszkalnych termoizolacyjnych szyb zespolonych, izolacji cieplnej ścian oraz paneli słonecznych.

Komentując wniosek, komisarz ds. polityki regionalnej **Danuta Hübner** powiedziała: „Jest to rozwiązanie korzystne dla wszystkich stron. Przyczyni się do oszczędności energii, zmniejszenia emisji, obniżenia kosztów paliw, jakie ponoszą najubożsi członkowie społeczeństwa, a także wesprze budownictwo, w szczególności zaś — MŚP. Mamy nadzieję, że Rada i Parlament Europejski jak najszybciej przyjmą wniosek, zaś państwa członkowskie ustanowią programy pozwalające wykorzystać przewidziane środki”.

Komisarz ds. energii **Andris Piebalgs** dodał: „Gospodarstwa domowe odpowiadają za jedną czwartą zużycia energii w Europie. Przy pomocy proponowanego środka chcemy pomóc Europejczykom w poprawie jakości warunków mieszkaniowych, wnosząc przy tym istotny wkład w unijną politykę w zakresie zmian klimatu i bezpieczeństwa dostaw energii”.

• **Zwiększenie efektywności energetycznej**

W obowiązujących przepisach dotyczących unijnych funduszy strukturalnych przewidziano dla nowych państw członkowskich jedynie ograniczone prawo do wykorzystania środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w mieszkalnictwie. Można je wykorzystać wyłącznie do wspólnych części budynku (lub całego budynku w przypadku mieszkalnictwa socjalnego) w upośledzonych obszarach miejskich. W myśl dzisiejszego wniosku wszystkie państwa członkowskie UE uzyskałyby możliwość wykorzystania środków z ERFF do finansowania rozwiązań z zakresu efektywności energetycznej i energii ze źródeł odnawialnych we wszystkich rodzajach budynków. Beneficjentem mogłyby jednak być wyłącznie gospodarstwa domowe o niskich dochodach (stosownie do definicji zawartej w przepisach krajowych). W ramach interwencji możliwe byłoby na przykład współfinansowanie krajowych, regionalnych lub lokalnych programów montażu izolacji cieplnej ścian, dachów i okien (szyby zespolone), paneli słonecznych oraz wymiany starych kotłów na nowe, o wyższej sprawności.

Środki przyspieszające finansowanie rozwiązań energooszczędnych w budynkach przyczynią się do realizacji następujących celów:

- zwiększenia dynamiki gospodarki europejskiej, wspierania konkurencyjności i tworzenia miejsc pracy w UE, w szczególności w budownictwie,
- zwiększenia know-how w dziedzinie efektywności energetycznej i energii ze źródeł odnawialnych,
- wsparcia realizacji celów innych obszarów polityki Wspólnoty, np. bezpieczeństwa energetycznego, środowiska i walki ze zmianami klimatu.

Na chwilę obecną 27 państw członkowskich planuje przeznaczyć ze środków przyznawanych w ramach polityki spójności 4,8 mld euro na rozwiązania z zakresu energii ze źródeł odnawialnych oraz 2,4 mld euro na poprawę efektywności energetycznej i zarządzanie energią.

- **Tło**

W Unii Europejskiej z samych tylko budynków pochodzi 40% emisji gazów cieplarnianych. Wciąż zbyt dużo energii marnuje się w budynkach z powodu instalacji grzewczych, klimatyzacji i oświetlenia o niskiej sprawności energetycznej. Jak wynika z bieżących szacunków Komisji, możliwe jest osiągnięcie przed 2020 r. oszczędności z tytułu niższego zużycia energii w budownictwie rzędu 28%. Według niektórych opracowań unijnych przeciętne gospodarstwo domowe w UE może zaoszczędzić dzięki poprawie energooszczędności mieszkania od 200 do 1 000 euro rocznie, stosownie do wielkości zużycia energii.

Zgodnie z procedurą współdecyzji wniosek Komisji będą musiały przyjąć państwa członkowskie i Parlament Europejski.

9. OCHRONA ZDROWIA - Bezpieczne, innowacyjne i dostępne leki: nowe perspektywy dla sektora farmaceutycznego

Unia Europejska pozostaje w tyle w innowacjach farmaceutycznych. Pacjenci w Europie nadal nie mają równego dostępu do informacji o lekach. Coraz częstsze są również przypadki fałszowania leków. W odpowiedzi na te problemy Komisja przygotowała pakiet dokumentów, który składa się z czterech głównych części:

- 1) Komunikatu, który ma być impulsem do debaty na temat poprawy dostępu do rynku leków oraz opracowania inicjatyw mających zdynamizować badania naukowe w dziedzinie farmacji w EU,
- 2) Wniosku legislacyjnego, który ma być reakcją na coraz poważniejszy problem fałszowania i nielegalnej dystrybucji leków,
- 3) Wniosków legislacyjnych, które mają umożliwić obywatelom dostęp do wysokiej jakości informacji o lekach dostępnych wyłącznie na receptę oraz
- 4) Wniosków legislacyjnych, które mają poprawić ochronę pacjentów poprzez wzmocnienie wspólnotowego systemu monitorowania bezpieczeństwa leków („nadzór nad bezpieczeństwem farmakoterapii”).

Wiceprzewodniczący Komisji **Günter Verheugen**, odpowiedzialny za sprawy przedsiębiorstw i polityki przemysłowej, powiedział: „Nasze dzisiejsze propozycje wynikają z potrzeb pacjentów i ochrony ich interesów. Obywatele UE powinni móc korzystać z bezpiecznych, innowacyjnych i dostępnych leków. Powinni być jak najlepiej poinformowani o dostępnych lekach i metodach leczenia – stawką jest przecież ich zdrowie. Chcemy, aby UE ponownie pełniła swoją tradycyjną rolę światowego centrum farmacji.”

Przemysł farmaceutyczny w istotny sposób wpływa na poprawę warunków życia w Europie i na świecie poprzez zapewnianie dostępności leków, przyczynianie się do wzrostu gospodarczego i stabilności zatrudnienia. Dla Europy był to, i jest nadal, strategiczny sektor. Zatrudnia on ponad 634 000 osób i jest źródłem 17% nakładów na badania i rozwój w UE. Co ważniejsze, innowacje w dziedzinie produktów leczniczych stosowanych u ludzi pozwoliły pacjentom korzystać z metod leczenia, które jeszcze kilkadziesiąt lat wcześniej były trudne do wyobrażenia. Chociaż udało się wiele osiągnąć, nadal stoją przed nami istotne wyzwania zdrowotne, gospodarcze i naukowe:

- Nasilenie się zjawiska globalizacji w tym sektorze przynosi nowe możliwości, ale także wyzwania. Otwierają się nowe rynki; wzrasta ilość sfałszowanych leków;
- Na rynku farmaceutycznym UE istnieją pewne luki, które mają wpływ na dostęp pacjentów do leków i informacji o lekach, jak również na konkurencyjność sektora.

W komunikacie przedstawiono szereg wniosków legislacyjnych, inicjatyw politycznych i projektów współpracy międzynarodowej:

- **Wnioski legislacyjne:**

- opanowanie nasilającego się zjawiska fałszowania i nielegalnej dystrybucji;
- umożliwienie obywatelom dostępu do wysokiej jakości informacji o lekach dostępnych wyłącznie na receptę;
- poprawa ochrony pacjentów poprzez wzmocnienie wspólnotowego systemu monitorowania bezpieczeństwa leków („nadzór nad bezpieczeństwem farmakoterapii”).

Wnioski zostały przekazane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

- **Komunikat polityczny:**

- omówienie z państwami członkowskimi sposobów poprawienia dostępu do rynku poprzez zapewnienie większej przejrzystości decyzji w sprawie cen/refundacji
- rozwijanie inicjatyw w celu zdynamizowania badań w dziedzinie farmacji w UE
- zintensyfikowanie współpracy z najważniejszymi partnerami (USA, Japonia, Kanada) w celu poprawy bezpieczeństwa leków na całym świecie
- nasilenie współpracy z krajami wschodzącymi (Rosja, Indie, Chiny)

10. OCHRONA ZDROWIA - Komisja zmierza do poprawienia wskaźników dawstwa narządów w Europie

Komisja przyjęła w dniu 8 grudnia ważne środki dotyczące bezpieczeństwa i jakości dawstwa narządów oraz dziesięciopunktowy plan współpracy z państwami członkowskimi w zakresie umacniania europejskich systemów dawstwa i przeszczepiania narządów. Dla wielu pacjentów przeszczep to jedyna możliwość uratowania życia. Obecnie w UE 56 tys. pacjentów czeka na odpowiedniego dawcę. Ocenia się, że codziennie w oczekiwaniu na przeszczep umiera 12 osób. Proponowana dyrektywa oraz plan działania dotyczą trzech głównych wyzwań: poprawy jakości i bezpieczeństwa narządów w Europie, zwiększenia dostępności narządów oraz skuteczności i dostępności systemów działań związanych z transplantacją.

Komisarz UE ds. zdrowia, **Androulla Vassiliou**, powiedziała: „Proponowane środki mają na celu ratowanie życia. Chcemy zapewnić obywateli i pacjentów w Europie, że Unia Europejska oraz państwa członkowskie współpracują ze sobą w celu zmaksymalizowania wysiłków na rzecz zagwarantowania bezpieczeństwa i wysokiej jakości systemów przeszczepiania narządów.”

- **Środki zapewniania jakości i bezpieczeństwa narządów – dyrektywa**

Proponowana dyrektywa tworzy jasne ramy prawne dla dawstwa i przeszczepiania narządów w Unii Europejskiej. Konkretnie oznacza to, że w każdym państwie członkowskim zostanie utworzony lub wskazany właściwy organ krajowy w celu zapewnienia przestrzegania norm UE dotyczących jakości i bezpieczeństwa. Normy te obejmują utworzenie systemu identyfikacji pochodzenia narządów ludzkich oraz systemu zgłaszania istotnych zdarzeń i reakcji niepożądanych. Aby ułatwić wymianę narządów ludzkich, ustanowione zostaną też normy dotyczące zbierania danych o cechach wybranych narządów, natomiast krajowe programy jakości zagwarantują stałe monitorowanie działania oraz poprawę procesów i uczenia się. Celem tej dyrektywy jest zminimalizowanie ryzyka dla biorców przeszczepianych narządów, poprawa i optymalizacja przydzielania narządów w całej Unii Europejskiej oraz dostarczenie chirurgom przeprowadzającym operacje przeszczepów informacji niezbędnych do podjęcia najlepszych decyzji.

- **Dziesięciopunktowy plan działania**

Plan działania (2009-2015) to przewidziany na 6 lat i obejmujący 10 działań priorytetowych plan dotyczący trzech głównych wyzwań, jakie stoją przed dawstwem i przeszczepianiem narządów w Europie. Są to: poprawa jakości i bezpieczeństwa narządów w Europie, zwiększenie dostępności narządów oraz skuteczności i dostępności systemów działań związanych z transplatacją. Celem planu działania jest stymulowanie wspólnych działań i ułatwianie ich koordynacji między państwami członkowskimi. Będzie to możliwe dzięki zastosowaniu różnych mechanizmów, takich jak wymiana dobrych praktyk lub tworzenie ogólnowspólnotowych umów obejmujących konkretne zagadnienia. Jeden obszar priorytetowy na przykład dotyczy poprawy wiedzy i umiejętności komunikacyjnych pracowników ochrony zdrowia i grup wsparcia pacjentów w zakresie dawstwa narządów. Drugim ważnym obszarem jest wymiana doświadczeń w zakresie pracy koordynatorów ds. transplatacji w celu zwiększenia liczby dostępnych narządów.

- **Kontekst**

Dnia 31 maja 2007 r. Komisja przyjęła komunikat w sprawie dawstwa i przeszczepiania narządów. W komunikacie tym oraz w dołączonej do niego ocenie skutków zaproponowano szereg działań na poziomie Wspólnoty oraz państw członkowskich. Działania te mają na celu zwiększenie liczby dawców narządów w całej UE oraz zapewnienie jakości i bezpieczeństwa związanych z tym procedur. Komisja zaproponowała podwójny mechanizm działania: plan działania zwiększający aktywną koordynację i zacieśniający współpracę między państwami członkowskimi, uzupełniony o instrument prawny obejmujący wspólne wymagania dotyczące jakości i bezpieczeństwa. Na tej podstawie Komisja opracowała omawiany projekt dyrektywy i planu działania.

Dyrektywa w sprawie jakości i bezpieczeństwa dawstwa i przeszczepiania narządów wraz z planem działań na rzecz ściślejszej współpracy między państwami członkowskimi w zakresie dawstwa i przeszczepiania narządów znajdują się w załączniku do wiadomości.

11. OCHRONA ZDROWIA - Bezpieczeństwo zdrowia: zacieśnianie międzynarodowej współpracy

Ministrowie zdrowia z krajów G7 (Kanada, Francja, Niemcy, Włochy, Japonia, Zjednoczone Królestwo i USA), Meksyku i przedstawiciele Światowej Organizacji Zdrowia uczestniczyli w dniu 5 grudnia 2008 r. w 9. spotkaniu ministerialnym w ramach Ogólnoświatowej Inicjatywy na rzecz Bezpieczeństwa Zdrowotnego (GHSI), którego gospodarzem była Komisja w Brukseli. Celem GHSI jest zacieśnienie międzynarodowej współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa zdrowia poprzez skierowanie uwagi na zagrożenia dla zdrowia spowodowane czynnikami chemicznymi, biologicznymi, radiologicznymi i jądrowymi oraz poprzez zapewnienie gotowości i środków na wypadek pandemii grypy. Na końcu spotkania uzgodniono komunikat przedstawiający dotychczasowe osiągnięcia GHSI i określający przyszłe obszary wspólnych prac mających na celu promowanie zbiorowego bezpieczeństwa zdrowia. Tegoroczne spotkanie ministerialne GHSI skupiło się na 3 podstawowych kwestiach: badania i rozwój lekarstw i szczepionek przeciwko zagrożeniom dla zdrowia, środki stosowane na granicach i wymiana próbek wirusów w celu zapewnienia gotowości na wypadek pandemii grypy oraz mechanizmy komunikacji pomiędzy członkami GHSI w sytuacjach kryzysowych.

- **Ogólnoświatowa Inicjatywa na rzecz Bezpieczeństwa Zdrowotnego (GHSI)**

GHSI została zapoczątkowana w 2001 r. jako odpowiedź na terrorystyczne ataki z 11 września i pojawienie się listów z bakteriami węgliku w USA. Globalne bezpieczeństwo zdrowia obejmuje szeroki zakres kwestii takich jak zapewnianie ogólnej gotowości i reagowania na sytuacje kryzysowe związane ze zdrowiem publicznym, pandemią grypy oraz zagrożeniami spowodowanymi czynnikami chemicznymi, radiologicznymi i jądrowymi lub wynikającymi z bioterroryzmu (niezależnie od tego czy są to działania przypadkowe czy też umyślne). Każdego roku w ramach przygotowania do debaty na szczeblu ministerialnym GHSI gromadzi ekspertów i wyższych urzędników z krajów G7 (Kanada, Francja, Niemcy, Włochy, Japonia, Zjednoczone Królestwo i USA), Meksyku oraz urzędników Komisji Europejskiej. Stały sekretariat GHSI znajduje się w Kanadzie i zajmuje się koordynacją rocznego programu prac GHSI.

Ogólnoświatowe grupy działania na rzecz bezpieczeństwa zdrowotnego (GHSAG) współpracują w pięciu podstawowych dziedzinach:

- 1. **Grupa robocza ds. laboratoriów** ma na celu poprawę współpracy w zakresie diagnostyki pomiędzy laboratoriami, w których mogą być diagnozowane czynniki chorobotwórcze o bardzo wysokim zagrożeniu, takie jak węglik.
- 2. **Grupa robocza ds. zarządzania ryzykiem i komunikacji** skupia się na ocenie ryzyka i zagrożeń (określenie podstawowego wykazu zagrożeń), środkach przekazu oraz mechanizmach szybkiego ostrzegania (w fazie pilotażowej jest projekt dotyczący wczesnego ostrzegania i powiadamiania opracowany przez partnerów GHSI). Grupa przeprowadziła działania zmierzające ku rozwijaniu zdolności w zakresie konkretnych zagrożeń (np. rycyna i węglik).
- 3. Kwestie związane z granicami poruszane są szczegółowo w ramach **grupy roboczej ds. pandemii grypy**. Różnice i naukowe uzasadnienia decyzji związanych z granicami (np. w sprawie prześwietlania bagażu w portach lotniczych oraz udzielania pomocy obywatelom poza granicami ich krajów) są tematem rozmów na szczeblu ministerialnym.
- 4. **Grupa robocza ds. chemikaliów** prowadzi prace nad rozwijaniem zdolności w zakresie toksycznych chemikaliów przemysłowych oraz wykazu chemikaliów będących przedmiotem obaw. Ponadto grupa ocenia medyczne środki zaradcze i obszary współpracy dotyczącej badań nad lekarstwami.
- 5. **Grupa robocza ds. radiologicznych i jądrowych** wspiera rozwój międzynarodowej sieci laboratoriów radiologicznych i jądrowych. Ponadto poszukuje ona możliwych form współpracy w obszarze badań, rozwoju i składowania medycznych środków zaradczych.

• UE a bezpieczeństwo zdrowia

Bezpieczeństwo zdrowia jest w coraz większym stopniu uwzględniane w europejskich programach bezpieczeństwa i zdrowia. Aby opracowywać europejską politykę zdrowia, w 2001 r. utworzono Komitet ds. Bezpieczeństwa Zdrowia, a Rada przedłużyła jego kadencję w 2007 r. Dysponuje on wieloletnim programem pracy i zacieśnia współpracę władz państw członkowskich na rzecz poprawy gotowości i podejmowania konkretnych działań dotyczących zagrożeń dla bezpieczeństwa zdrowia.

Komisja Europejska i państwa członkowskie UE realizują szeroki program prac w obszarze bezpieczeństwa zdrowia, który jest koordynowany przez Komitet ds. Bezpieczeństwa Zdrowia gromadzący wyższych urzędników z państw członkowskich i Komisji Europejskiej w celu badania kwestii związanych z bezpieczeństwem zdrowia i zacieśniania współpracy na poziomie europejskim. Komisja działa jako instytucja łącznikowa między GHSI i Komitetem ds. Bezpieczeństwa Zdrowia, aby zapewnić spójność prac prowadzonych w ramach tych organów.

12. POLITYKA REGIONALNA - Komisarz Hübner przedstawiła sprawozdanie na temat wyzwań, przed którymi staną regiony w 2020 r., zawierające „wskaźnik narażenia”

Komisarz UE ds. polityki regionalnej Danuta Hübner przedstawiła wyniki sprawozdania „Regiony 2020”, w którym zawarto wstępną analizę prawdopodobnego wpływu na regiony czterech największych wyzwań, z którymi zmagają się Europa: globalizacji, tendencji demograficznych, zmian klimatu oraz zużycia energii i jej dostaw. Wnioski wypływające ze sprawozdania opracowanego przez Dyрекcję Generalną Komisji Europejskiej ds. Polityki Regionalnej zostaną uwzględnione w rozważaniach nad przyszłością europejskiej polityki spójności. Komentując analizę komisarz Hübner stwierdziła: „W kontekście niestabilnej sytuacji gospodarczej potrzeba wprowadzenia w UE elastycznej, przyszłościowej polityki pozwalającej na dostosowanie się do zmian i nowych wyzwań jest wyraźniejsza niż kiedykolwiek do tej pory. Wyzwania, przed którymi stoimy, będą wpływały na regiony Europy na różne sposoby i w różnym stopniu. Sprawozdanie „Regiony 2020” zawiera pierwszą analizę potencjalnych wzorców dysproporcji powstałych w wyniku tych wyzwań. Jego wnioski zostaną wykorzystane przy kształtowaniu przyszłej polityki spójności i jej priorytetów inwestycyjnych.”

Przy wykorzystaniu serii wskaźników w sprawozdaniu opracowano „wskaźnik narażenia” określający poziom narażenia regionów w związku ze skutkami globalizacji, czynników demograficznych, zmian klimatu i energii. W sprawozdaniu zbadano ewentualne skutki w perspektywie roku 2020. Najważniejsze ustalenia przedstawiono poniżej.

• Znaczące różnice wynikające z globalizacji

W oparciu o czynniki takie jak szacowana produktywność, stopa zatrudnienia czy poziom wykształcenia, wskaźnik narażenia w perspektywie roku 2020 w odniesieniu do globalizacji wykazuje znaczące różnice. Z ogólnych ustaleń wynika, że regiony o konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarce skorzystają z globalizacji, natomiast regiony bez zdolności stworzenia gospodarki opartej na wiedzy będą bardziej narażone. Z prognoz wynika, że wiele regionów położonych na południu i wschodzie UE, od Łotwy po południową Portugalie, znajdzie się w najbardziej niekorzystnej pozycji. Jednakże w sprawozdaniu stwierdzono również, że regiony, w których znajdują się duże ośrodki miejskie, przyciągające najlepiej wykształconych mieszkańców i najnowocześniejsze sektory przemysłu, powinny prosperować.

• Różnice demograficzne

W sprawozdaniu stwierdzono, że do 2020 r. spadnie liczba ludności w ok. jednej trzeciej regionów europejskich. Większość tych regionów położona jest w nowych państwach członkowskich Europy Środkowej i Wschodniej, we wschodnich Niemczech, południowych Włoszech i północno-zachodniej Hiszpanii. Z ustaleń wynika również, że wiele państw Europy Środkowej i Wschodniej doświadczy problemów demograficznych dopiero na późniejszym etapie, w związku z czym w sprawozdaniu sugeruje się, aby państwa te wykorzystwały ten czas na przygotowanie swojej gospodarki i systemów socjalnych na skutki starzenia się społeczeństwa.

• Poważne skutki zmian klimatu

W sprawozdaniu przewiduje się, że zmiany klimatu wywrą, w mniejszym lub większym stopniu, negatywny wpływ na większość regionów Europy. Zauważono również, że skutki tych zmian będą odczuwalne w szeregu sektorów gospodarki, w szczególności w turystyce, produkcji energii, rolnictwie i rybołówstwie. W regionach najbardziej zagrożonych pod tym

względem żyje ponad 170 mln osób, czyli ponad jedna trzecia mieszkańców UE. Południe i wschód Europy doświadczy zmian w rozkładzie opadów oraz wzrostu temperatury, natomiast regiony położone na północy i zachodzie zostaną dotknięte erozją wybrzeży i ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi, jak np. burze.

- **Wyzwania związane z chwiejnością rynków energii**

Wszystkie regiony UE są w coraz większym stopniu narażone na zmiany na rynkach energetycznych, co stawia pod znakiem zapytania bezpieczeństwo dostaw i prowadzi do powstania wyzwań związanych z efektywnością energetyczną czy trwałością środowiska naturalnego. Analiza wskazuje, że regiony znajdujące się na północy i zachodzie Europy są lepiej przygotowane do sprostania tym wyzwaniom w nadchodzących latach. Natomiast regiony peryferyjne położone głównie we wschodnich i południowych państwach członkowskich wydają się być szczególnie narażone.

- **Ostrzeżenie regionów o skali zagrożeń**

Sprawozdanie kończy się stwierdzeniem, że europejskie ramy polityczne powinny zostać dostosowane, aby pomóc regionom w sprostaniu wyzwaniom roku 2020. Stwierdzono również, że wszystkie regiony będą musiały znaleźć lokalne rozwiązania dostosowane do konkretnych kombinacji wyzwań, z jakimi muszą się zmierzyć.

Pełna treść sprawozdania „Regiony 2020” jest dostępna pod adresem w wersji angielskiej, niemieckiej i francuskiej:

http://www.ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/working/regions2020/index_en.htm

- **Kontekst**

Trwają dyskusje nad przyszłością polityki spójności. O wkład w debatę poproszono szereg zainteresowanych stron. Pierwsze konsultacje społeczne rozpoczęto w ramach opublikowanego w maju 2007 r. „Czwartego sprawozdania w sprawie spójności”. Sprawozdanie „Regiony 2020” to następny etap tego procesu.

13. POLITYKA REGIONALNA - Inwestycje w realną gospodarkę: polityka spójności w centrum planu naprawy gospodarczej

Komisja Europejska przyjęła w dniu 16 grudnia 2008 r. sprawozdanie podkreślające wkład polityki spójności w europejski plan naprawy gospodarczej i wsparcie z jej strony na rzecz realnej gospodarki. W sprawozdaniu przedstawiono szczegółowo środki mające na celu przyspieszenie „inteligentnych” inwestycji na szczeblu krajowym i regionalnym poprzez uproszczenie dostępu do dotacji, ułatwienie wspierania osób dotkniętych kryzysem i zwiększenie dostępności źródeł finansowania dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). „Wspólnie z państwami członkowskimi oraz władzami lokalnymi i regionalnymi będziemy przyspieszać realizację programów polityki spójności w sektorach o największym potencjale, zarówno, aby zrównoważyć bezpośrednie skutki kryzysu finansowego, jak i pobudzić długoterminowy wzrost gospodarczy”, wyjaśniła **Danuta Hübner**, komisarz ds. polityki regionalnej. **Vladimír Špidla**, komisarz ds. zatrudnienia, spraw społecznych i równości szans, dodał: „Kryzys finansowy i gospodarczy w różny sposób wpływa na państwa członkowskie, regiony i poszczególne osoby, lecz w czasach trudności gospodarczych zawsze najbardziej cierpią osoby znajdujące się w trudnej sytuacji. Właśnie dlatego wsparcie ze strony UE musi być w szczególności skierowane ku osobom znajdującym się w niekorzystnej sytuacji, najbardziej zagrożonym bezrobociem i wykluczeniem społecznym.”

Zalecenia Komisji dotyczą następujących dziedzin:

- **Przyspieszenie inwestycji w celu stworzenia popytu**

Polityka spójności jest największym źródłem inwestycji Wspólnoty w realną gospodarkę. Dzięki znacznym środkom finansowym (347 mld euro na lata 2007-2013) polityka ta zapewnia decydujące wsparcie i umożliwia stabilne inwestycje na szczeblu lokalnym i regionalnym. Sektor publiczny ma zasadniczą rolę do odegrania w przywracaniu zaufania; w niektórych państwach członkowskich, zwłaszcza w Europie Środkowej i Wschodniej, stosunkowy udział środków przyznawanych w ramach polityki spójności w łącznych inwestycjach publicznych wynosi ponad 50%. Przyspieszenie inwestycji z funduszy strukturalnych pomaga tworzyć popyt w kluczowych sektorach gospodarki, a koncentracja środków z funduszy na początku okresu programowania dostarcza ważnego krótkoterminowego bodźca finansowego. Innowacyjne systemy finansowania mogą również ułatwić dostęp do bezpiecznych źródeł kapitału. Komisja i Europejski Fundusz Inwestycyjny (EFI) zachęcają państwa członkowskie do korzystania z programu JEREMIE (Wspólne europejskie zasoby dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw), w ramach którego MŚP mogą łatwiej uzyskiwać pożyczki. Wspólnie z grupą Europejskiego Banku Inwestycyjnego Komisja wspiera również inicjatywę JASMINE (Wspólne działanie na rzecz wsparcia instytucji mikrofinansowych w Europie), której celem jest pomoc niebędącym bankami dostawcy mikro-kredytów w ulepszeniu ich usług i uzyskaniu stabilności.

- **Finansowanie ukierunkowane na wzrost gospodarczy i miejsca pracy**

Ponad 65% (230 mld euro) funduszy w ramach polityki spójności zostało przeznaczonych na inwestycje w czterech priorytetowych obszarach unijnej strategii na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia – ludzie (zatrudnienie), przedsiębiorstwa, infrastruktura i energia, badania i innowacje. Skupienie się na tych priorytetowych dziedzinach ma podstawowe znaczenie, ponieważ przyczyni się do szybszej naprawy gospodarki i poprawy konkurencyjności oraz pomoże Unii przystosować się do wymogów gospodarki niskoemisyjnej. W sprawozdaniu sugeruje się, że niektóre programy w ramach polityki spójności należy być może poddać przeglądowi, aby zwiększyć nacisk na inwestycje w obszarach mających potencjał natychmiastowego wzrostu lub w sektorach najbardziej dotkniętych kryzysem. Krajowe sprawozdania strategiczne państw członkowskich (które mają być złożone z końcem roku 2009) stworzą okazję do przedstawienia pierwszych wyników oraz planu skorygowania programów krajowych i regionalnych. Aby pomóc Europie przetrwać spowolnienie gospodarcze, Komisja zaleca ukierunkowanie celów programów Europejskiego Funduszu Społecznego na pomoc osobom bezrobotnym w ponownym uzyskaniu pracy, zapobieganie długotrwałemu bezrobociu i podnoszenie ogólnego poziomu umiejętności, tak by lepiej odpowiadały potrzebom rynku pracy. Komisja zachęca również państwa członkowskie do większych inwestycji w efektywność energetyczną, czyste technologie, zrównoważoną infrastrukturę transportową, połączenia energetyczne i sieci szerokopasmowe.

Tekst komunikatu jest dostępny pod adresem znajduje się w załączniku.

14. POLITYKA REGIONALNA - Danuta Hübner uruchomiła w Polsce wart 28 mld EUR program na rzecz infrastruktury i środowiska

Danuta Hübner, komisarz UE ds. polityki regionalnej, podczas swojego pobytu w Warszawie w dniu 15 grudnia, zainaugurowała program operacyjny dla Polski na rzecz infrastruktury i środowiska, finansowany przez politykę spójności Unii Europejskiej. Program ten obejmuje

inwestycje w wysokości niemal 28 mld EUR i jest tym samym największym tego rodzaju programem w historii UE. Oczekuje się, że takie skoncentrowanie zasobów wpłynie w istotny sposób nie tylko na Polskę, ale również na całą Europę.

„Innowacje i przedsiębiorczość rozwijają się intensywniej w regionach dysponujących nowoczesną i skuteczną infrastrukturą transportową, energetyczną, edukacyjną i telekomunikacyjną. Nowy program polityki spójności obejmuje wszystkie te czynniki i jest znakomitym narzędziem zwiększania inwestycji w Polsce, szczególnie w czasie, kiedy wszystkie kraje zmagają się z konsekwencjami globalnego kryzysu gospodarczego. Jestem pewna, że Polska wykorzysta to wsparcie mądrze i skutecznie, z korzyścią dla wszystkich swoich obywateli”, powiedziała komisarz **Hübner** przed ceremonią.

Nowy program promuje inwestycje w sześciu sektorach kluczowych dla zwiększania konkurencyjności i osiągania zrównoważonego wzrostu gospodarczego: środowiska, transportu, energii, szkolnictwa wyższego, kultury i zdrowia. Wsparcie finansowe będzie pochodziło z Funduszu Spójności (22,1 mld EUR) oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (5,8 mld EUR).

W sektorze **środowiska** inwestycje przyczynią się do:

- wsparcia przedsiębiorstw w spełnianiu europejskich norm ochrony środowiska,
- zachowania bioróżnorodności i obszarów chronionych,
- poprawy systemów gospodarowania odpadami i ściekami.

Wsparcie w sektorze **transportu** dotyczy będzie:

- rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej, w tym linii kolejowej E65, łączącej Gdańsk z Republiką Czeską i Słowacją,
- modernizacji i rozwoju infrastruktury drogowej we wschodniej Polsce,
- wspierania transportu multimodalnego, śródlądowych dróg wodnych oraz inteligentnych systemów transportu,
- promowania przyjaznego środowisku transportu (specjalny przydział środków w wysokości 7,6 mld EUR z Funduszu Spójności).

Dzięki inwestycjom UE możliwa będzie modernizacja 1570 km linii kolejowych, budowa 640 km autostrad i ponad 2220 km dróg ekspresowych oraz rozbudowa ośmiu głównych portów lotniczych. Dodatkowo oczekuje się zbudowania lub odnowienia 120 instytucji edukacyjnych i 31 centrów kultury oraz modernizacji 160 ośrodków opieki zdrowotnej. Program umożliwi także Polsce osiągnięcie celu zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych. Będzie wspierał działania zwiększające **efektywność energetyczną**, promujące wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii oraz inwestowanie w trwałe systemy transportowe. Inwestycje w sektorze energetycznym powinny przynieść wynik w postaci 690 MW dodatkowej mocy elektrowni wykorzystujących odnawialne źródła energii.

Polska jest największym beneficjentem inwestycji UE w ramach polityki spójności na lata 2007-2013. Otrzyma w sumie 67,3 mld euro, czyli 19,4% wynoszącego 347 mld EUR budżetu przeznaczanego dla całej UE. Wysoka jakość administracji, sprawne tworzenie i wybór projektów oraz ściśle przestrzeganie prawa UE to kluczowe czynniki w skutecznym opracowywaniu i wdrażaniu w Polsce polityki spójności.

Więcej informacji:

Streszczenie programu znajduje się w załączniku.

Portal funduszy europejskich - Program Infrastruktura i Środowisko: <http://www.pois.gov.pl>

Polityka regionalna: http://ec.europa.eu/regional_policy/atlas2007/poland/index_pl.htm

15. BEZPIECZNY INTERNET - UE przyjęła nowy program „Bezpieczny Internet”: 55 mln euro, aby Internet stał się bezpieczny dla dzieci

Od dnia 1 stycznia 2009 r. UE będzie miała nowy program „Bezpieczny Internet”. Dzięki niezwykle pozytywnemu głosowaniu w dniu 23 października, w trakcie którego Parlament Europejski poparł nowy program „Bezpieczny Internet”, w dniu 9 grudnia został on przyjęty przez Radę Ministrów. Nowy program „Bezpieczny Internet”, obejmujący lata 2009-2013, Komisja Europejska zaproponowała w dniu 28 lutego 2008 r., aby chronić dzieci w coraz bardziej wyrafinowanym wirtualnym świecie i umożliwić im bezpieczne korzystanie z usług internetowych, takich jak nawiązywanie znajomości, pisanie blogów i korzystanie z komunikatorów. O ile 75% dzieci (w wieku od 6 do 17 lat) korzysta już z sieci, a 50% dziesięciolatków ma telefon komórkowy, najnowsze badanie Eurobarometru, opublikowane w dniu dzisiejszym, pokazuje, że 60% rodziców europejskich dzieci martwi się, że ich pociecha może stać się ofiarą uwodziciela internetowego (chodzi o przypadki, gdy dorosły zaprzyjaźnia się z dzieckiem, aby następnie wykorzystać je seksualnie), a 54% z nich obawia się, że ich dzieci mogą być szykanowane w sieci (zastraszane na stronach internetowych lub wiadomościami SMS-owymi). Nowy program „Bezpieczny Internet” zwalczać będzie zjawisko uwodzenia i szykanowania dzięki bardziej wyrafinowanym i pewniejszym technologiom komórkowym i oprogramowaniu internetowemu. W latach 2009-2013 r. UE przeznaczy 55 mln euro na zabezpieczenie Internetu.

„Obecnie dzieci wkraczają w świat technologii internetowych i komórkowych bardzo wcześnie i często stają się młodymi ekspertami nowoczesnych technologii, swobodnie surfującymi w sieci. Ponieważ technologie te pomagają im w nauce i stanowią znakomity sposób poznawania innych, często korzystają z nich łatwiej i swobodniej niż rodzice. Musimy mieć pewność, że dzieci korzystające z usług internetowych i komórkowych potrafią rozpoznać czyhające na nich zagrożenia i radzić sobie z nimi” powiedziała Viviane Reding, komisarz UE ds. społeczeństwa informacyjnego i mediów. „Jestem zadowolona, że Parlament Europejski i Rada tak szybko przyjęły wniosek Komisji, co pozwoli nam rozwiązać naturalne obawy rodziców i uczynić Europę bezpiecznym miejscem dla dzieci w procesie odkrywania przez nie nowych technologii.”

Program „Bezpieczny Internet” na lata 2009-2013 został przyjęty w dniu dzisiejszym przez Radę Ministrów i czerpie z poprzedzającego programu, który obejmował lata 2005-2008. Z przyjętego nowego programu współfinansowane będą projekty mające na celu:

- podniesienie świadomości w społeczeństwie: umożliwienie młodym ludziom, ich rodzicom i nauczycielom dokonywania odpowiedzialnych wyborów;
- udostępnienie społeczeństwu sieci punktów informacyjnych, dostępnych za pośrednictwem Internetu lub telefonicznie, gdzie można będzie zgłaszać nielegalne i szkodliwe treści i zachowania, w szczególności w zakresie seksualnego wykorzystywania dzieci, uwodzenia i szykanowania w Internecie;
- promowanie inicjatyw samoregulacyjnych w tej dziedzinie i angażowanie dzieci w tworzenie bezpiecznego środowiska w Internecie;
- ustanowienie bazy wiedzy odnoszącej się do nowych trendów w zakresie korzystania z technologii internetowych i ich wpływu na życie dzieci poprzez zebranie na poziomie europejskim doświadczeń z dziedziny techniki, psychologii i socjologii.

Budżet wynoszący 55 mln euro dla nowego programu „Bezpieczny Internet” zostanie podzielony w następujący sposób: 48% należy przeznaczyć na podniesienie świadomości społeczeństwa, 34% na walkę z nielegalnymi treściami i z niebezpiecznymi zachowaniami w sieci, 10% na promowanie bezpiecznego środowiska internetowego oraz 8% na ustanowienie bazy wiedzy.

Z najnowszego badania **Eurobarometru**, przeprowadzonego we wszystkich państwach członkowskich UE, wynika, że 75% dzieci w wieku od 6 do 17 lat korzysta już z Internetu, a zjawisko to ma tendencję wzrostową. Połowa rodziców, którzy sami nie korzystali z Internetu, stwierdza, że ich dzieci mają dostęp do sieci. Przynajmniej połowa rodziców twierdzi, że rozmawia ze swoimi dziećmi o korzystaniu z Internetu. Ponadto podejmują oni środki zapobiegawcze, takie jak zabranianie dzieciom ujawniania danych osobowych w sieci (92%) lub rozmawiania z osobami, których nie znają (83%). 59% rodziców deklaruje, że stosują filtry lub oprogramowanie monitorujące. Rodzice, którzy nie korzystają z tego typu narzędzi, twierdzą, iż ufają swoim dzieciom (64%) lub nie wiedzą jak zdobyć te narzędzia lub jak je obsługiwać (14%). Analiza SIP Bench dotycząca filtrów, ostatnio opublikowana przez Komisję, pokazuje, że zasadniczo narzędzia te uległy poprawie w ciągu ostatnich trzech lat i ich instalacja stała się łatwiejsza.

16. Inauguracja medialna Europejskiego Roku Twórczości i Innowacji (2009)

Komisja Europejska otworzyła 5 grudnia 2008 r. kampanię informacyjną Europejskiego Roku Twórczości i Innowacji (2009) pod hasłem „Wyobraźnia – Kreatywność – Innowacje”. Celem obchodów Roku jest propagowanie postaw twórczych i innowacyjnych w różnych obszarach działalności ludzkiej oraz przyczynianie się do lepszego przygotowania Unii Europejskiej na nadchodzące wyzwania globalizującego się świata. Celem Europejskiego Roku Twórczości i Innowacji jest podniesienie poziomu świadomości publicznej na temat znaczenia twórczości i innowacji jako kompetencji kluczowych dla rozwoju osobistego, społecznego oraz gospodarczego. Podkreślając wagę twórczości i innowacji, Unia dąży do właściwego ukształtowania przyszłości Europy w warunkach globalnej konkurencji w oparciu o twórczy i innowacyjny potencjał, jaki drzemie w nas wszystkich. UE przygotowuje ramy dla pogłębiania wiedzy w tych dziedzinach, a także dla propagowania dotyczącej kierunków polityki debaty nad sposobami zwiększenia potencjału twórczego i innowacyjnego Europy. Analogicznie do poprzednich edycji okolicznościowego roku europejskiego, w ramach obchodów przewiduje się liczne kampanie informacyjne, jak również wydarzenia i inicjatywy na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym, a także lokalnym.

W przededniu inauguracji kampanii komisarz ds. kształcenia, szkolenia, kultury i młodzieży **Ján Figel** powiedział: „Twórczość i innowacyjność są istotnymi przymiotami każdego człowieka – stanowią naszą wrodzoną zdolność, z której świadomie bądź nieświadomie korzystamy w wielu miejscach i sytuacjach. Mam nadzieję, że obchody tego Europejskiego Roku lepiej uświadomią Europejczykom, że poprzez propagowanie talentów i zdolności w sferze innowacji jesteśmy w stanie czynnie kształtować pomyślną przyszłość Europy w celu umożliwienia jej pełnego rozwinięcia posiadanego potencjału – tak gospodarczego, jak i społecznego.”

Europejski Rok Twórczości i Innowacji ma charakter przekrojowej i wielowymiarowej imprezy obejmującej wiele dziedzin życia; poza edukacją i kulturą dotyczy on również przedsiębiorczości oraz zagadnień polityki regionalnej i polityki dotyczącej badań naukowych. Uroczysta inauguracja obchodów odbędzie się 7 stycznia w Pradze, a obecni będą przewodniczący Komisji Europejskiej José Manuel Barroso oraz premier czeskiego rządu Mirek Topolánek. Reprezentowane będą wszystkie państwa członkowskie – niektóre z nich przez specjalnie wyznaczonych krajowych koordynatorów Roku. Medialnej inauguracji obchodów Roku towarzyszy otwarcie poświęconej mu specjalnej strony internetowej <http://www.create2009.europa.eu>, zawierającej, oprócz bieżących informacji, również

regularnie aktualizowany przez cały rok kalendarz imprez i innych wydarzeń, teksty polityczne i reklamowe, sprawozdania z wyników działań oraz odrębne strony partnerów Roku. Specjalna, wydzielona część dotyczyć będzie działań prowadzonych w poszczególnych państwach członkowskich.

Szereg uznanych osobistości o znaczących dokonaniach w sferze twórczości i innowacji poproszono o pełnienie roli Ambasadorów Roku. Ambasadorowie będą popularyzowali idee Roku w swoich krajach i na całym świecie, w miarę możliwości również uczestnicząc w szczególnie głośnych wydarzeniach. Co więcej, w Brukseli w ciągu całego roku zaplanowano sześć otwartych debat nad kluczowymi zagadnieniami związanymi z twórczością i innowacją, które mają stanowić platformę dla refleksji i wymiany myśli, co z kolei może się przyczynić do postępu prac nad wyborem polityki w dziedzinie twórczości i innowacji. Debaty te będą dotyczyły zagadnień takich jak: różnorodność kulturowa, sektor publiczny, edukacja, społeczeństwo wiedzy, a także zrównoważony wzrost oraz twórczość w sztuce i przemyśle.

17. SWOBODA PRZEPLYWU OBYWATELI - Prawo obywateli UE oraz członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu: Komisja ocenia stosowanie dyrektywy przez państwa członkowskie

W dniu 10 grudnia 2008 r. Komisja przyjęła sprawozdanie ze stosowania dyrektywy 2004/38/WE w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich. Sprawozdanie zawiera wnioski, że ogólna transpozycja dyrektywy jest raczej niezadowolająca. W sprawozdaniu przedstawiono działania, jakie Komisja podejmie dla zagwarantowania wyższej jakości przepisów oraz praktyk administracyjnych stosowanych państwa członkowskie; dzięki temu prawa obywateli UE nie będą zagrożone.

Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej **Jacques Barrot**, komisarz odpowiedzialny za sprawiedliwość, wolność i bezpieczeństwo stwierdził, że „swobodny przepływ osób stanowi jedną z podstawowych swobód na rynku wewnętrznym, która przynosi korzyści obywatelom UE oraz państwom członkowskim, a także przyczynia się do zwiększenia konkurencyjności gospodarki europejskiej. Uchybienia we wdrażaniu prawa UE w tym obszarze mogą prowadzić do naruszenia zasad leżących u podstaw europejskiej struktury. Z tego powodu Komisja zwiększy swoje wysiłki i dopilnuje, aby obywatele UE oraz członkowie ich rodzin mogli skutecznie i całkowicie korzystać z praw przysługujących im na mocy wymienionej dyrektywy. Komisja w pełni skorzysta z praw nadanych jej na mocy Traktatu i uruchomi – w przypadkach, w których będzie to konieczne – postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, udostępniając państwom członkowskim odpowiednie wskazówki i gwarantując informowanie obywateli UE o przysługujących im prawach.”

Dyrektywa 2004/38 jest pojedynczym instrumentem prawnym obowiązującym w zakresie swobodnego przepływu obywateli UE oraz członków ich rodzin. Określono w niej nieskomplikowane formalności administracyjne; ponadto w oparciu o dyrektywę obywatele UE oraz członkowie ich rodzin uzyskują prawo stałego pobytu po pięciu latach przebywania w przyjmującym państwie członkowskim. Dyrektywa rozszerza prawa do łączenia rodzin, obejmując swoim zasięgiem, pod pewnymi warunkami, również partnerów w zarejestrowanych związkach. Państwa członkowskie miały obowiązek wprowadzić w życie przepisy ustawowe i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 30 kwietnia 2006 r. Jednym z zadań Komisji jest zagwarantowanie efektywnego wykonania przepisów UE na płaszczyźnie krajowej i lokalnej, z korzyścią dla obywateli UE. Dzisiaj, po dwóch i pół roku,

nadszedł czas na podsumowanie tego, jak państwa członkowskie wywiązują się ze swoich zobowiązań. We wszystkich państwach członkowskich przyjęto przepisy ustawowe służące ochronie prawa obywateli UE oraz członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terenie UE. Wprawdzie w niektórych obszarach przepisy krajowe są korzystniejsze dla obywateli UE oraz członków ich rodzin niż wymaga tego prawo UE, jednak w żadnym państwie członkowskim nie transponowano całości dyrektywy w sposób skuteczny i poprawny. Żaden artykuł dyrektywy nie został transponowany skutecznie i poprawnie przez wszystkie państwa członkowskie. Ogólnie transpozycja dyrektywy jest raczej niezadowolająca. Jedynie na Cyprze, w Grecji, Finlandii, Portugalii, na Malcie oraz w Luksemburgu i Hiszpanii przyjęto poprawnie ponad 85% przepisów dyrektywy. Z drugiej strony w Austrii, Danii, Estonii, Słowenii oraz Słowacji przyjęto poprawnie mniej niż 60% przepisów dyrektywy. Złagodzeniem powyższych okoliczności jest fakt, że wydaje się, iż – przynajmniej w wielu przypadkach – niepoprawnie transponowane przepisy dyrektywy są poprawnie stosowane przez sądy krajowe i administrację, mimo braku jasnych wytycznych w formie pisemnej, dotyczących zakresu uznania sądowego i administracyjnego.

Problemy, które ujawniają stałe naruszanie podstawowych praw obywateli UE korzystających z przysługującego im prawa do swobodnego przemieszczania się na terenie UE, dotyczą przede wszystkim:

- prawa wjazdu i pobytu członków rodziny pochodzących z kraju trzeciego (problemy z wizją wjazdową lub w momencie przekraczania granicy, warunki wymagane do przyznania prawa pobytu, których nie przewidziano w dyrektywie, a także opóźnienia przy wydawaniu kart pobytowych),
- wymagania wobec obywateli UE, od których oczekuje się dostarczenia wraz z wnioskiem o przyznanie prawa pobytu dodatkowych dokumentów, których nie przewidziano w dyrektywie.

Odpowiedzialność za przestrzeganie praw obywateli UE oraz informowanie obywateli UE o przysługujących im prawach ponoszą państwa członkowskie. Komisja będzie w dalszym ciągu współpracować z państwami członkowskimi na płaszczyźnie technicznej. W ramach tej współpracy określono już liczne kwestie, które wymagają dalszych dyskusji i wyjaśnień, w szczególności dotyczące przestępczości i nadużyć. Komisja zamierza udostępnić informacje i zaoferować konkretną pomoc, wydając w pierwszej połowie 2009 r. wytyczne odnośnie do licznych zagadnień, które okazały się problematyczne na etapie transpozycji i stosowania. Ponadto Komisja zachęci państwa członkowskie do przeprowadzania kampanii uświadamiających, dzięki którym obywatele UE będą lepiej informowani o przysługujących im na mocy dyrektywy prawach oraz będzie wspierać państwa członkowskie w realizacji tych kampanii.

18. STREFA SCHENGEN - Wejście Szwajcarii do strefy Schengen

Od dnia 12 grudnia 2008 r. zniesione zostaną kontrole na granicach lądowych między Szwajcarią a 24 państwami należącymi już do strefy Schengen. Szwajcaria przystępuje również do systemu dublińskiego ustanawiającego kryteria nakładania na państwo członkowskie odpowiedzialności za rozpatrywanie wniosków o azyl.

Przewodniczący **José Manuel Barroso** oświadczył: „Pragnę pogratulować Szwajcarii, krajowi sprawującemu przewodnictwo Unii Europejskiej, a także wszystkim państwom członkowskim wysiłku włożonego w dzisiejsze poszerzenie strefy Schengen o Szwajcarię. Szczególnie serdecznie gratuluję Szwajcarii. Strefa Schengen oznacza pokonanie przeszkód stojących na drodze ku zjednoczeniu, pokojowi i wolności w Europie, zapewniając przy tym zwiększone

poczucie bezpieczeństwa. Dzisiaj Szwajcaria po raz kolejny dowiodła swego zaangażowania w jak najbliższą współpracę z Unią Europejską dla dobra społeczeństwa szwajcarskiego”.

Wiceprzewodniczący **Jacques Barrot**, komisarz ds. wolności, sprawiedliwości i bezpieczeństwa, stwierdził: „Dzisiaj osiągnęliśmy ważny etap w stosunkach między Unią Europejską i Szwajcarią. Cieszę się, że obywatele Unii i obywatele Szwajcarii mogą korzystać z obszaru bez granic, który otwarty jest od dziś na kolejne, dwudzieste piąte państwo członkowskie. Chciałbym pogratulować Szwajcarii starań włożonych w osiągnięcie tego celu. Cieszę się również z przystąpienia Szwajcarii do systemu dublińskiego. Jestem przekonany, że przyczyni się ono do bardziej skutecznej ochrony osób ubiegających się o azyl w Europie”.

Po rozszerzeniu strefy Schengen o dziewięciu nowych członków (Estonię, Republikę Czeską, Litwę, Węgry, Łotwę, Malte, Polskę, Słowację i Słowenię) dnia 21 grudnia minionego roku, dziś Szwajcaria świętuje swoje przystąpienie do strefy. Jej członkostwo ułatwi rozwój obszarów przygranicznych, turystyki oraz wpłynie korzystnie na rozwój infrastruktury. Dla osób podróżujących w dobrej wierze przemieszczanie się między państwami należącymi do strefy Schengen a Szwajcarią stanie się szybsze i łatwiejsze. Natomiast obywatele krajów trzecich potrzebować będą jednej wizy Schengen, a nie kilku odrębnych wiz krajowych.

Przed zatwierdzeniem przystąpienia Szwajcarii do strefy Schengen zapewnione zostało przyłączenie tego kraju do systemu informacyjnego Schengen, który pozwala na wymianę informacji dotyczących osób poszukiwanych, osób uznanych za zaginione oraz osób, którym odmówiono prawa wjazdu do strefy. System ten umożliwia również wymianę informacji dotyczących przedmiotów zaginionych lub skradzionych. W listopadzie ministrowie sprawiedliwości i spraw wewnętrznych uznali, że Szwajcaria spełnia kryteria członkostwa w strefie Schengen określone w dorobku prawnym regulującym funkcjonowanie tego obszaru. Komisja jest przekonana, że władze szwajcarskie dokładają wszelkich starań, aby kontrole graniczne na lotniskach mogły zostać zniesione, zgodnie z zamierzeniem, w marcu 2009 r. Jeśli chodzi o granicę między Szwajcarią a Liechtensteinem, znaleziono pragmatyczne rozwiązanie tej kwestii, natomiast Komisja ma nadzieję, że procedury ratyfikacji protokołu stowarzyszeniowego z Liechtensteinem zakończą się w jak najkrótszym terminie, umożliwiając przyłączenie tego państwa do strefy Schengen (po przeprowadzeniu oceny) z końcem 2009 roku. Szwajcaria przyjmuje również dorobek dubliński. W związku z tym należy zauważyć, że Komisja przedstawiła dnia 3 grudnia zmiany rozporządzenia dublińskiego i rozporządzenia Eurodac w celu wzmocnienia ochrony osób ubiegających się o azyl oraz w celu zwiększenia skuteczności systemu dublińskiego. Propozycja ta wchodzi w zakres starań związanych ze stworzeniem wspólnego europejskiego systemu azylowego, charakteryzującego się wysokim stopniem ochrony osób ubiegających się o azyl oraz korzystających z ochrony międzynarodowej wewnątrz Unii, któremu Szwajcaria będzie teraz podlegać.

19. KULTURA I MEDIA - Komisja wydaje wytyczne w sprawie telewizji mobilnej w europejskich telefonach komórkowych

Komisja Europejska podjęła w dniu 10 grudnia 2008 r. istotne kroki na rzecz promocji konkurencyjnych usług telewizji mobilnej w UE. Opublikowany został zestaw wytycznych w sprawie wydawania zezwoleń na świadczenie usług telewizji mobilnej, aby przyspieszyć wdrożenie tego typu usług w całej Europie. Przewiduje się, że przychody telewizji mobilnej na świecie wyniosą ponad 7,8 mld euro w 2013 r. Usługi komercyjne uruchomione przed wakacjami 2008 r. w kilku krajach europejskich wskazują na wzrost popytu: na początku

jesieni w samej tylko Holandii umowy podpisało 10 000 użytkowników. Zezwolenia wydawane przez państwa członkowskie na świadczenie usług telewizji mobilnej są niezbędne, aby operatorzy rozpoczęli komercyjną działalność w tym zakresie. Wytyczne te, jak również dopisanie w marcu 2008 r. standardu DVB-H do oficjalnego wykazu standardów UE, świadczą o silnym zaangażowaniu Komisji w szybki rozwój nowych usług dla europejskich konsumentów.

„Sukces telewizji mobilnej w Austrii, Włoszech, Finlandii i Holandii potwierdza, że skuteczne procedury wydawania zezwoleń stanowią decydujący czynnik, jeśli chodzi o szybkie uruchomienie telewizji mobilnej. W Austrii 5 000 osób skorzystało z usług telewizji mobilnej w pierwszych tygodniach od jej uruchomienia. W związku ze spodziewanym wzrostem sprzedaży w okresie okołoswiątecznym jeszcze większa liczba Europejczyków powinna mieć możliwość oglądania telewizji w „ruchu”, powiedziała **Viviane Reding**, komisarz UE ds. społeczeństwa informacyjnego i mediów. „Dlatego też chcemy przekazać państwom członkowskim wytyczne wskazujące w jaki sposób umożliwić branży jak najszybsze wprowadzenie tych nowatorskich usług. Popieramy podejście przewidujące współpracę pomiędzy wszystkimi zainteresowanymi stronami, czyli nadawcami, operatorami telefonii komórkowej oraz operatorami platform, a także zdecydowanie sprzeciwiamy się skomplikowanym przepisom lub procedurom wydawania zezwoleń na wprowadzenie telewizji mobilnej w Europie.”

W ścisłej współpracy z państwami członkowskimi i branżą Komisja określiła najważniejsze zasady, których organy regulacyjne i rządy w państwach członkowskich powinny przestrzegać w procesie wydawania zezwoleń na świadczenie usług telewizji mobilnej. W dniu dzisiejszym Komisja opublikowała nowy komunikat zawierający powyższe zasady, które pomogą państwom członkowskim urzeczywistnić plany dotyczące telewizji mobilnej i zapewnić jej sukces zarówno wśród operatorów, jak i odbiorców. Do tej pory tylko kilka państw członkowskich, takich jak Austria, Finlandia, Francja i Niemcy, przyjęło przepisy dotyczące usług telewizji mobilnej. Wytyczne Komisji mają na celu utrzymanie szybkiego rozwoju telewizji mobilnej na poziomie europejskim, aby stworzyć spójne i korzystne otoczenie regulacyjne dla uruchomienia i świadczenia tych nowych usług.

W wytycznych wyraźnie stwierdza się, że proste, przejrzyste i niedyskryminacyjne procedury przyznawania koncesji stanowią klucz do sukcesu i pozwalają uniknąć opóźnień. Jakość usług świadczonych na rzecz odbiorców, w tym kwestie związane z dostępem sieci w pomieszczeniach zamkniętych oraz jakością przekazu, powinna stanowić jeden z warunków wydania zezwolenia. Ponadto wytyczne zalecają, aby częstotliwości udostępniane na rzecz telewizji mobilnej były odbierane w przypadku, gdy usługa nie zostanie uruchomiona w rozsądnym czasie. Wytyczne zalecają także, aby organy regulacyjne udostępniły możliwość ubiegania się o zezwolenia wszystkim podmiotom z branży i stworzyły warunki zachęcające do współpracy pomiędzy operatorami telefonicznymi (świadczącymi usługi) a nadawcami (dostarczającymi ich treść). W wytycznych wzywa się także branżę do zapewnienia we wszystkich krajach UE zgodności usług telewizji mobilnej ze standardem DVB-H. Jednym ze sposobów na to może być wybór niechronionych prawem technologii, z których mogliby korzystać wszyscy odbiorcy, bez dodatkowych modułów i niezależnie od posiadanego urządzenia, w celu uzyskania dostępu do telewizji mobilnej. Proste przepisy i jasne systemy wydawania koncesji dadzą branży pewność prawną niezbędną do szybkiego uruchomienia telewizji mobilnej. Komisja będzie dokładnie monitorować postęp i nie dopuści, aby jakiegokolwiek nieuzasadnione wymogi opóźniły ten proces w Europie. Komisja nadal wspierać będzie wymianę informacji, doświadczeń i najlepszych rozwiązań pomiędzy krajowymi organami a pozostałymi zainteresowanymi podmiotami. Ponadto przejście z telewizji

analogowej na cyfrową i reforma telekomów ułatwią dostęp do nowych częstotliwości, które można będzie wykorzystać do świadczenia usług telewizji mobilnej.

- **Kontekst**

W lipcu 2007 r. Komisja przedstawiła strategię promowania telewizji mobilnej w Europie. Strategia obejmowała wykorzystanie otwartego standardu DVB-H, stworzonego przez branżę europejską przy wsparciu funduszy unijnych, jako wspólnego standardu naziemnej telewizji mobilnej w Europie. W marcu 2008 r. Komisja zatwierdziła wpisanie DVB-H do wykazu oficjalnych standardów UE. Usługi komercyjne oparte na standardzie DVB-H w coraz większym zakresie upowszechniają się w innych częściach świata, na przykład w Maroku, Indonezji, Rosji czy Singapurze. Ponadto transgraniczne usługi telewizji mobilnej, nadawanej przez satelitę i wykorzystującej standard DVB-H, zostaną prawdopodobnie uruchomione w Europie i na świecie już w 2009 r.

Komunikat Komisji w sprawie telewizji mobilnej znajduje się w załączniku.

20. KULTURA I MEDIA - Komisja wzywa państwa członkowskie do przyjęcia elastycznego podejścia przy dostosowywaniu w 2009 r. przepisów dotyczących telewizji

Rok po wejściu w życie nowej unijnej dyrektywy, która ma doprowadzić do liberalizacji przepisów dotyczących telewizji, a także zlikwidować przestarzałe i biurokratyczne ograniczenia związane ze świadczeniem usług telewizji cyfrowej przez internet, usług wideo na żądanie i telewizji mobilnej w Europie, państwa członkowskie UE dokonały niewielkich postępów w dostosowywaniu swoich przepisów krajowych. Jedynie Rumunia dokonała całościowego wdrożenia nowych przepisów UE dotyczących mediów audiowizualnych, które weszły w życie w dniu 19 grudnia 2007 r. Przyjęta przez Parlament Europejski i Radę Ministrów UE, na wniosek Komisji, unijna dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych dostosowała stare unijne przepisy dotyczące tradycyjnego przekazu telewizyjnego do ery cyfrowej oraz do usług nowej generacji związanych z telewizją. Pozostałe 26 państw członkowskich wdraża obecnie unowocześnione przepisy dotyczące europejskiej branży audiowizualnej do prawa krajowego. Mają na to czas do grudnia 2009 r. Do tego czasu w Unii Europejskiej powinien powstać jednolity rynek wszystkich audiowizualnych usług medialnych, co zapewni pewność prawną przedsiębiorstwom, a widzom da możliwość korzystania z bardziej różnorodnej i lepszej jakościowo oferty programowej.

„Nowe unijne przepisy dają możliwość stworzenia jednolitego rynku na miarę ery cyfrowej, dlatego zachęcam państwa członkowskie do ich szybkiego i elastycznego wdrożenia, tak aby producenci telewizyjni, nadawcy i widzowie skorzystali z nich jak najszybciej”, powiedziała **Viviane Reding**, komisarz UE ds. społeczeństwa informacyjnego i mediów. „Uaktualniliśmy unijne przepisy dotyczące telewizji w związku z szybko zmieniającą się technologią oraz koniecznością wzmocnienia konkurencyjności europejskiej branży audiowizualnej. Dla państw członkowskich stanowi to okazję do zniesienia przestarzałych ograniczeń, a także do wzmocnienia rozwiązań samoregulacyjnych i współregulacyjnych, zwłaszcza w zakresie reklamy, do wzmocnienia prawa do informacji oraz do wspierania jakości i różnorodności. Niemniej jednak obawiam się, że niektóre państwa członkowskie zdają się postrzegać nowe przepisy jako sposobność do zwiększenia biurokracji. Poprawiliśmy przepisy dla sektora audiowizualnego na poziomie UE i oczekuję, że państwa członkowskie dokonają tego samego na poziomie krajowym.”

Minęła już połowa dwuletniego okresu, który państwa członkowskie mają na wdrożenie nowych unijnych przepisów dotyczących telewizji i usług związanych z telewizją takich jak wideo na żądanie i wideo mobilne, a tylko Rumunia dokonała pełnej transpozycji dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych do prawa krajowego (stan wdrożenia we wszystkich 27 państwach członkowskich – zob. załącznik). W dniu 25 listopada Rumunia przyjęła nowy dekret rządowy wprowadzający zmiany do ustawy audiowizualnej z 2002 r. w celu dostosowania jej do nowej dyrektywy UE. Rumunia wykorzystwała wszystkie oferowane przez dyrektywę możliwości w zakresie liberalizacji, w tym w zakresie lokowania produktów (ang. „product placement”). Komisja sprawdzi, czy zmiany te stanowią pełną transpozycję unijnej dyrektywy z 2007 r., kiedy tylko zostanie o nich oficjalnie powiadomiona.

Pozostałe 26 państw członkowskich UE, jak również kraje Europejskiego Obszaru Gospodarczego (Islandia, Norwegia i Liechtenstein) oraz kraje kandydujące do UE (Chorwacja, Była Jugosłowiańska Republika Macedonii i Turcja) są w trakcie wdrażania nowych przepisów. Niemniej jednak postępy w wielu państwach członkowskich są niewielkie: rządy niektórych krajów (**Dania, Niemcy, Włochy, Słowenia, Słowacja i Hiszpania**) nie zorganizowały jeszcze konsultacji społecznych na temat tego, jak unijne przepisy będą funkcjonowały w ich krajach. W niektórych państwach członkowskich (**Belgia, Republika Czeska, Finlandia, Irlandia, Łotwa, Holandia i Portugalia**) projekty nowych przepisów zostały już przygotowane i procedury parlamentarne rozpoczną się na początku przyszłego roku. **Luksemburg** oświadczył, że wdrożył już część nowych przepisów, w szczególności te dotyczące reklamy. **Austria** robi to w styczniu. We **Francji** projekt ustawy został przedłożony Zgromadzeniu Narodowemu w zeszłym miesiącu. Zmieniona ustawa może zostać przyjęta przez obie izby parlamentu francuskiego na początku przyszłego roku. Projekt francuskiej ustawy daje niezależnemu organowi regulacyjnemu (Conseil Supérieur de l'Audiovisuel) uprawnienia do regulowania kwestii lokowania produktów.

Nowe unijne przepisy ułatwią producentom i dostawcom programów telewizyjnych dostęp do finansowania poprzez nowe formy reklamy audiowizualnej takie jak reklama na części ekranu (ang. „split screen advertising”) lub lokowanie produktów – jest to dozwolone we wszystkich programach z wyjątkiem wiadomości, filmów dokumentalnych i programów dla dzieci. Dzięki zniesieniu zasady, zgodnie z którą między przerwami na reklamę musi upłynąć dwadzieścia minut, nadawcy mogą w większym zakresie przerywać programy. Celem nowych unijnych przepisów jest wzmocnienie europejskiej branży telewizyjnej i audiowizualnej poprzez ograniczenie regulacji i stworzenie równych warunków gry dla audiowizualnych usług medialnych „bez granic”.

Kontekst: Dnia 13 grudnia 2005 r. Komisja wniosła o zmianę dyrektywy „Telewizja bez granic” w celu uwzględnienia istotnych zmian na rynku i postępu technicznego w zakresie usług audiowizualnych. W dniu 9 marca 2007 r. Komisja przyjęła zaktualizowany wniosek dotyczący unowocześnionego projektu dyrektywy w sprawie audiowizualnych usług medialnych, aby utorować drogę do szybkiego zatwierdzenia dyrektywy w drugim czytaniu przez Parlament i Radę. Parlament Europejski zatwierdził wspólne stanowisko Rady i dyrektywa weszła w życie w dniu 18 grudnia 2007 r.

Tekst dyrektywy jest dołączony do wiadomości e-mail.

21. Co UE uczyniła dla obywateli w 2008 r.?

Jak co roku, Komisja Europejska opublikowała multimedialny rocznik, w którym prezentuje najważniejsze osiągnięcia Unii Europejskiej w 2008 r. W roczniku zebrano przykłady działań UE zwieńczonych efektami przynoszącymi obywatelom wymierne korzyści w dziedzinach sięgających od bezpieczeństwa zabawek po łagodzenie skutków kryzysu finansowego. „Zamieszczone w roczniku przykłady świadczą dobitnie o tym, że działania UE przynoszą korzystne rezultaty, które odczuwamy na co dzień jako konsumenci, podróżni czy pracownicy”, powiedziała wiceprzewodnicząca Komisji **Margot Wallström**, odpowiedzialna za stosunki instytucjonalne i strategię komunikacji społecznej.

W roku 2008 wybrano następujące dziesięć tematów:

- Nadzór nad stosowaniem substancji chemicznych w Europie
- Wspólna odpowiedź na kryzys finansowy
- Lepsze prawa dla pracowników tymczasowych
- Działania UE na rzecz bezpieczeństwa dzieci
- Równe prawa dla niepełnosprawnych pasażerów
- Pomoc w osiągnięciu stabilizacji i demokracji
- Wykorzystywanie energii w Europie bez zagrażania zdrowiu planety
- Łatwy dostęp do zdrowej żywności
- Wzajemna pomoc państw UE w czasie kataklizmów
- Bardziej przejrzyste finansowanie w UE.

Dzięki multimedialnej formie z rocznikiem można zapoznać się w wersji internetowej, w której każdy z tematów ilustrowany jest dodatkowo krótkim filmem. Broszura dostępna jest pod adresem <http://ec.europa.eu/snapshot2008>.

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska¹

Załączniki:

1. Dyrektywa w sprawie jakości i bezpieczeństwa dawstwa i przeszczepiania narządów.
2. Plan działań na rzecz ściślejszej współpracy między państwami członkowskimi w zakresie dawstwa i przeszczepiania narządów.
3. Komunikat Komisji Europejskiej nt. polityki spójności.
4. Program operacyjny dla Polski na rzecz infrastruktury i środowiska.
5. Komunikat Komisji w sprawie telewizji mobilnej.
6. Dyrektywa „Telewizja bez granic”.

¹ Na podstawie notatek prasowych PAP, konferencji prasowych komisarzy oraz informacji KE.